

ГОДИШЕН ДОКЛАД ***за дейността***

на Номад Енерджи
Къмпани ЕООД

ENERGY **2024** COMPANY

СЪДЪРЖАНИЕ

ВСТЪПИТЕЛНА ЧАСТ	5
1.1. ОБЩА ИНФОРМАЦИЯ ЗА ДРУЖЕСТВОТО „НОМАД ЕНЕРДЖИ КЪМПАНИ“ ЕООД	5
1.2. ЕНЕРГИЕН СЕКТОР	7
II. ПАЗАРНА СРЕДА - ОПИСАНИЕ	9
2.1. СЪСТОЯНИЕ И РАЗВИТИЕ НА ЕЛЕКТРОЕНЕРГИЙНИЯ ПАЗАР В БЪЛГАРИЯ	9
2.1.1. Цени на електрическата енергия и тяхното регулиране	10
2.1.2. Регулирани цени на електрическа енергия	10
2.1.3. Мониторинг на баланса между търсене и предлагане	11
2.1.4. Свободно договорени цени на електрическа енергия	12
2.1.5. Структура на пазара на електрическа енергия в България. Видове сделки и страни по сделките с електрическа енергия	13
2.1.6. Анализ на пазара на електрическа енергия и потенциални клиенти	15
2.1.7. Анализ на производители, доставящи електрическа енергия по свободно договорени цени	17
2.1.8. Анализ на цените на покупка на електрическа енергия и сегментиране на основните производители.....	19
2.1.9. Внос, износ, транзит през България - анализ на ценовите равнища в съседни пазари, възможности за търговия и анализ на енергийните потоци в региона.....	21
2.1.10. Развитие на българската енергийна борса и възможности за свързването ѝ със съседните енергийни пазари	23
2.1.11. Междусистемен обмен. Търговски права за пренос.	25
2.1.12. Регионални пазари на едро	27
2.1.13. Конкурентен анализ	28
2.1.14. Конкурентна среда в условията на световна политическа нестабилност	30
2.2. СЪСТОЯНИЕ И РАЗВИТИЕ НА ПАЗАРА НА ПРИРОДЕН ГАЗ	30
III. ОПИСАНИЕ НА ДЕЙНОСТТА.....	36
3.1. ЛИЦЕНЗИРАНЕ НА ДЕЙНОСТТА ТЪРГОВИЯ С ЕЛЕКТРИЧЕСКА ЕНЕРГИЯ И ТЪРГОВИЯ С ПРИРОДЕН ГАЗ.....	36
3.2. НЕОБХОДИМА МАТЕРИАЛНА БАЗА И РЕСУРСИ.....	37
3.2.1. Материални активи	37

ГОДИШЕН ДОКЛАД за дейността

**на Номад Енерджи
Къмпани ЕООД**

ENERGY COMPANY 2024

3.2.2.....	Човешки ресурси.....	37
3.2.2.1.	Организационна структура.....	37
3.2.2.2.	Подробно описание на функциите и дейността на направленията на дружеството	38
3.2.2.3.	Числен състав и данни за персонала.....	40
3.3.	ТЕХНИЧЕСКА ОСИГУРЕНОСТ И ИНФОРМАЦИОННО ОБСЛУЖВАНЕ	40
IV.	ФИНАНСОВИ ПОКАЗАТЕЛИ.....	40
4.1.	ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ	40
V.	ОСНОВНИ РИСКОВЕ И НЕСИГУРНОСТИ, ПРЕД КОИТО Е ИЗПРАВЕНО „НОМАД ЕНЕРДЖИ КЪМПАНИ” ЕООД.....	41

ВСТЪПИТЕЛНА ЧАСТ

1.1. ОБЩА ИНФОРМАЦИЯ ЗА ДРУЖЕСТВОТО „НОМАД ЕНЕРДЖИ КЪМПАНИ“ ЕООД

„Номад Енерджи Къмпани“ ЕООД е българска компания, създадена през 2019 г., развиваща дейност в областта на енергетиката. Едноличното дружество с ограничена отговорност „НОМАД ЕНЕРДЖИ КЪМПАНИ“ ЕООД е лицензиран търговец на електрическа енергия и природен газ в България и е представлявано от Мария Георгиева Севдалинова, със седалище и адрес на управление обл. София, Община Столична, район Възраждане, бул. Димитър Петков 69 ет.2 ап.3 и адрес за кореспонденция София, бул. „Ген. Николай Г. Столетов“ №11, вх. Б, ет. 7 е вписано в Търговския регистър към Агенция по вписвания с ЕИК 205606662 и предмет на дейност търговия с електроенергия и природен газ, организиране на пазара на електрическа енергия, инвестиционна дейност в енергийни обекти за производство и търговия с енергия, произведена от всякакъв вид енергийни източници; покупка на стоки или други вещи с цел препродажбата им в първоначален, обработен или преработен вид; покупка на недвижими имоти с цел препродажбата им; строителство и реконструкция на недвижими имоти; финансиране, инвестиционно проучване, проектиране, строителство, ремонт, реконструкция и експлоатация на обекти в сферата на енергетиката, производство, пренос и продажба на електрическа и/или топлинна енергия, след получаване на съответен лиценз, както и всяка друга дейност, незабранена със закон. Дружеството е с внесен капитал в размер на 4 889 575 лв.

„НОМАД ЕНЕРДЖИ КЪМПАНИ“ ЕООД разработва стратегия, по отношение на стартиране на дейност, утвърждаване и устойчиво присъствие на енергийния пазар в страната и региона, както планира ежегодно постепенно нарастване на пазарния дял, както следва:

Дружеството партнира с държавни и частни производители в страната и с местни и чуждестранни търговци на енергия. Изгражда стабилни и дългосрочни отношения с производители от ВЕИ и базови мощности. На своите доставчици предлага иновативни решения за оптимизация на производствените разходи и устойчив преход към декарбонизация.

Дружеството обслужва портфолио от потребители, на които предлага конкурентни цени, балансиращи услуги и управление на разходите, свързани с покупките на енергия. Наши клиенти са държавни и общински дружества, промишлени предприятия и представители на средния и малкия бизнес.

За нашите контрагенти, на регионалните пазари, извършваме форуърден и финансов хедж на енергия, използвайки различни борсови и брокерски платформи.

Компанията използва услугите на клирингови банки за осигуряване на достъп до финансовите продукти на германската борса EEX, унгарската HUDEX и гръцката HEnEx. Дружеството е активен участник на платформите за „Ден напред“ и „В рамките на деня“ на HUPX, SEEREX, OPCOM и HEnEx. В България е активен участник на платформите на БНЕБ и Газов Хъб Балкан и е активен член на браншови асоциации.

Активностите на дружеството извън страната са свързани с предлаганите от него услуги. „Номад Енерджи Къмпани“ ЕООД е лицензиран търговец на електрическа енергия за териториите на Унгария, Румъния, Гърция и Сърбия. Член е на ЈАО, европейската платформа за търговия с трансгранични капацитети в рамките на ЕС.

Търгува с гаранции за произход на енергия от възобновяеми източници и квоти за емисии на парникови газове.

„Номад Енерджи Къмпани“ ЕООД се стреми да създава стойност, като същевременно поддържа социално и екологично отговорно ESG поведение към своите доставчици, контрагенти, клиенти, правителство, екологична и социална сфера. Именно с тези измерения на устойчивост цели да се измерва неговия успех. Бизнесът на компанията с устойчива енергия допринася за по-добър климат и подобрена сигурност на доставките. Дружеството е поело ангажимент да изгради устойчиво търговско поведение, което да минимизира въздействието върху климата от управлението на енергията, като същевременно продължава да предоставя енергия навсякъде и когато е необходимо. Планетата и обществото са изправени пред огромни предизвикателства и екипът на компанията е мотивиран да бъде част от решението.

В ретроспективен план през юни 2020 г. дружеството получи лиценз за търговия с електроенергия за България. Тогава то беше регистрирано на Българската независима енергийна борса и от септември 2020 г. получи правото да участва на българския електроенергиен пазар.

През 2021 г. приоритет на компанията беше развитието на търговията с електроенергия на вътрешния пазар на България. През тази година количеството продадена електроенергия към други търговци на едро, крайни клиенти и Българската независима енергийна борса възлиза на 3 115 363 MWh.

След предоставянето на лиценза за търговия в България през 2020 г., през 2021 г. дружеството придобива и лицензи за търговия с електроенергия в Унгария, Сърбия и Румъния и прави листвания на енергийните борси на първите две чрез международната клирингова банка Keller CCP. В Румъния са издадени банкови гаранции за търговската дейност на дружеството от Banca Comercială Română. През 2022 г. компанията стартира активно международна търговия на едро. Основният акцент беше върху унгарския пазар, като основен пазар за Централна и Източна Европа, чрез транзит през Румъния и Сърбия.

През 2022 г. компанията продължи да се развива на българския пазар, като количеството продадена електроенергия възлиза на 4 704 773 MWh. В същото време през тази година компанията се развива и в трансграничната търговия и подписва първите договори с международни контрагенти, като HSE, Danske Commodities, MET и др.

През 2022 г. продаденото количество в Унгария възлиза на 309 218 MWh, докато транзитното количество от България през Румъния за Унгария е 152 932 MWh и през Сърбия за Унгария 100 366 MWh. Продаденото количество за Сърбия, без транзита за Унгария, е 172 576 MWh. Продаденото количество в Румъния без транзита за Унгария е 3131 MWh.

През 2023 г. „НОМАД ЕНЕРДЖИ КЪМПАНИ“ ЕООД продължи да търгува с електроенергия в и извън България. За периода 01.01.2023 г. - 31.12.2023 г. продаденото количество в Унгария е 1 388 411 MWh, а транзитът от България през Румъния за Унгария е 1 156 323 MWh и през Сърбия за Унгария 232 088 MWh. Продаденото

количество в Сърбия, без транзита за Унгария, е 102 780 MWh. Продаденото количество на българския пазар е 2 041 943 MWh.

През 2024 г. „НОМАД ЕНЕРДЖИ КЪМПАНИ“ ЕООД продължава активно търговската си дейност с електроенергия в и извън България.

През 2024 г. компанията продължава своите усилия в международната търговия на едро, като основният акцент е върху унгарския пазар, който е основен спот пазар за Централна и Източна Европа чрез транзитни коридори през Румъния и Сърбия. За периода 01.01.2024 г. - 31.12.2024 г. продаденото количество в Унгария е 1 061 051 MWh, а транзитът от България през Румъния за Унгария е 470 486 MWh и през Сърбия за Унгария 490 204 MWh. Продаденото количество в Сърбия, без транзита за Унгария, е 371 166 MWh. Продаденото количество на българския пазар е 2 681 880 MWh. През същата година компанията продължава да се развива на българския пазар, като добавя към клиентското си портфолио нови крайни клиенти.

Като част от реализиране на търговската стратегия на дружеството за утвърждаване и устойчиво присъствие на енергийния пазар в страните от региона, „НОМАД ЕНЕРДЖИ КЪМПАНИ“ ЕООД получи лицензия за търговия с електрическа енергия в Република Гърция с решение на гръцкия Регулатор ΡΑΑΑΕΥ No. E-122/2024 от 16 май 2024г. Това решение предоставя възможност за дружеството да извършва внос/износ от страната, транзит от и към съседни държави на електрическа енергия. След получаването на лицензия за търговия с електрическа енергия в Гърция, дружеството сключи договор за балансиране с гръцкия независим мрежови оператор - the Independent Power Transmission Operator S.A. (IPTO), както и договор с електроенергийната борса HEnEx и договор за клиринг членство относно обезпечението на търговията на спот пазарите и пазарите на деривати на HEnEx.

От септември 2024г. дружеството притежава лицензия за търговия с природен газ с номер № Л-772-15/05.09.2024 г., издаден от Комисията за Енергийно и Водно Регулиране със срок на действие 10 години, като към момента дружеството изгражда интегрирана енергийна стратегия и все още не е започнало активно да търгува с природен газ.

1.2. ЕНЕРГИЕН СЕКТОР

Стратегията, политиката и бъдещата дейност на „НОМАД ЕНЕРДЖИ КЪМПАНИ“ ЕООД са изцяло съобразени с нормативните изисквания на либерализирания пазар на електрическа енергия и природен газ в България.

Основните цели на законовите разпоредби са създаване на предпоставки за:

- качествено и сигурно задоволяване на потребностите на обществото от електрическа енергия и природен газ;
- енергийно развитие и енергийна сигурност на страната при ефективно използване на енергията и енергийните ресурси;
- създаване и развитие на конкурентен и финансово стабилен енергиен пазар;
- енергийни доставки при минимални разходи;

- устойчиво развитие на използването на възобновяеми енергийни източници, в т.ч. и производството на електрическа енергия от тях, в интерес на опазването на околната среда;
- развитие на инфраструктури за пренос на електроенергия.

Съгласно Закона за енергетиката, производството, вносът, износът, преносът, транзитният пренос, разпределението и търговията с електрическа енергия и природен газ се извършват при гарантиране защитата на живота и здравето на гражданите, собствеността, околната среда, интересите на потребителите и националните интереси.

Развитието на енергийния сектор през последните няколко години е динамичен процес, свързан със значителни промени в структурата на производствените мощности, потреблението и в нормативната база, която има за цел пълното транспониране на европейските директиви за пълна либерализация на пазара на електрическа енергия и природен газ и последващо обединение със съседните пазарни зони.

Общественият отношения, свързани с осъществяването на дейностите по производство, внос и износ, пренос, транзитен пренос, разпределение на електрическа и топлинна енергия и природен газ, пренос на нефт и нефтопродукти по тръбопроводи, търговия с електрическа и топлинна енергия и природен газ, както и правомощията на държавните органи по определянето на енергийната политика, регулирането и контрола, се уреждат със Закона за енергетиката (ЗЕ). Друг основен нормативен акт, който оказва пряко влияние върху развитието на енергийната политика и пазарните отношения в сектора, е Законът за енергията от възобновяеми източници (ЗЕВИ). За либерализацията на пазара на енергия важно значение имат и Правилата за търговия с електрическа енергия (ПТЕЕ) и Правилата за търговия с природен газ, които регламентират търговските взаимоотношения между пазарните участници при сключване на сделки по свободно договорени цени, участието им на балансиращ пазар и функционирането на борсовия пазар на електрическа енергия.

Други нормативни актове, свързани с дейността „търговия с ел. енергия и природен газ“ са:

- Наредба № 3 от 21 март 2013 г. за лицензиране на дейностите в енергетиката;
- Правила за условията и реда за достъп до електропреносната и електроразпределителните мрежи;
- Правила за предоставяне на достъп до газопреносните и/или газоразпределителните мрежи, за достъп до съоръженията за съхранение на природен газ
- Правила за управление на електроенергийната система;
- Правила за балансиране на пазара на природен газ
- Правила за работа на организиран борсов пазар;
- Правила за работа на организиран борсов пазар на „Газов Хъб Балкан“ – ЕАД
- Регламент относно интегритета и прозрачността на енергийния пазар (REMIT) (Регламент (ЕС) № 1227/2011);
- Регламент (ЕС) 2024/1106 от 11 април 2024 година за изменение на регламенти (ЕС) №1227/2011 и (ЕС) 2019/942 във връзка с подобряването на защитата на Съюза срещу манипулиране на пазара за търговия на едро с енергия;

- РЕГЛАМЕНТ (ЕС) 2022/1854 НА СЪВЕТА от 6 октомври 2022 година относно спешна намеса за справяне с високите цени на енергията и транспонирането му във всяка една европейска страна, съгл. нейните специфики и особености.
- и други законови и подзаконови нормативни актове.

II. ПАЗАРНА СРЕДА - ОПИСАНИЕ

2.1. СЪСТОЯНИЕ И РАЗВИТИЕ НА ЕЛЕКТРОЕНЕРГИЙНИЯ ПАЗАР В БЪЛГАРИЯ

В енергийния сектор основните административни актове са Закон за енергетиката, Закон за енергията от възобновяеми източници и Закон за енергийната ефективност.

Нормативната база, регламентираща осъществяването на дейността търговия с електрическа енергия обхваща следните актове: Енергийна стратегия на България, Закон за енергетиката, Наредба за присъединяване на производители и потребители на електрическа енергия към преносната и разпределителните електрически мрежи, Наредба № 3 Наредба за лицензиране на дейностите в енергетиката, Правила за търговия с електрическа енергия, Правила за измерване на количеството електрическа енергия, Правила за условията и реда за достъп до електропреносната и електроразпределителните мрежи, Правила за управление на електроенергийната система, Правила за управление на електроразпределителните мрежи, Тарифа за таксите, които се събират от КЕВР по ЗЕ, Закон за акцизите и данъчните складове и други законови и подзаконови нормативни актове.

Пазарът на електрическа енергия в Република България се характеризира като национален и същевременно е добре интегриран със съседните страни.

Енергийната стратегия на България залага механизми, насърчаващи производството и потреблението на енергия от възобновяеми енергийни източници, комбинираното производство на топлинна и електрическа енергия, предприемането на мерки за повишаването на енергийна ефективност, либерализация и развитие на конкурентен електроенергиен пазар.

Дейността и организацията на пазара в страната и със съседните страни се регламентират от „Правила за търговия с електрическа енергия” и „Тръжни правила за разделяне и предоставяне на преносна способност по междусистемните сечения в контролната зона на Електроенергийния системен оператор („ЕСО” ЕАД) и съседните му „контролни зони”. Правилата са съгласувани и одобрени от националния регулатор - КЕВР на Република България.

Основен приоритет в сектор „Електроенергетика и топлоенергетика“ през 2023 г. беше хармонизиране на подзаконовите нормативни актове на Комисията с действащото европейско и национално законодателство. С оглед преминаване към пълна либерализация на пазара на електроенергия и приетите в Закона за енергетика изменения, отнасящи се до преминаване на битовите крайни клиенти от регулиран към свободен пазар, се измениха следните подзаконови нормативни актове: Правила за търговия с електрическа енергия и Наредба № 3 от 21.03.2013 г. за лицензиране на дейностите в енергетиката. Приетата нова Методика за определяне на цени на

балансиращата енергия, която изпълнява изискването на европейските регламенти и законодателство. Комисията направи изменения и допълнения в Правилата за работа на организиран борсов пазар на електрическа енергия, с цел намаляване на финансовите рискове за борсовия оператор и осигуряване на прозрачност на пазара на едро.

2.1.1. Цени на електрическата енергия и тяхното регулиране

Обект на ценово регулиране по веригата до краен потребител са всички цени:

- на производителите на електрическа енергия;
- по които Общественият доставчик продава електрическа енергия на крайните снабдители;
- по които крайните снабдители продават електрическа енергия на битови и небитови крайни клиенти за обекти, присъединени към електроразпределителната мрежа, на ниво ниско напрежение;
- за достъп и/или за пренос през електропреносната мрежа;
- за достъп и/или за пренос през електроразпределителните мрежи;
- цената или компонента от цена, чрез която всички крайни клиенти, присъединени към електроенергийната система, включително операторът на електропреносната мрежа и операторите на електроразпределителните мрежи, участват в компенсиране на разходите по чл. 34 и 35 от Закона за енергетиката;
- по които електроразпределителните дружества пренася електрическа енергия по електроразпределителните мрежи на СН и НН до всички потребители и за достъп до електроразпределителните мрежи.

Ценовото регулиране е свързано с осигуряване на икономически обосновани необходими приходи в цялата икономическа система за производство, пренос, разпределение и доставка на електрическа енергия и с осигуряването на равнопоставеност между регулираните предприятия, съчетана с балансиране на интересите между тях и потребителите.

2.1.2. Регулирани цени на електрическа енергия

Използваният ценообразуващ модел е в съответствие с международните практики и в съответствие с чл. 3 от Наредбата за регулиране на цените на електрическата енергия, като методите на регулиране на дружествата от сектор „Електроенергетика“, а именно - „горна граница на приходи“ и „норма на възвръщаемост“.

Методът „норма на възвръщаемост“ с регулаторен период не по-кратък от една година, се използва при регулиране на производителите на електрическа енергия, при утвърждаване на цените на производителите на електрическа енергия, „НЕК“ ЕАД и „ЕСО“ ЕАД. При този метод комисията утвърждава цени и наблюдава текущо фактическите стойности на необходимите приходи на енергийното предприятие и техните компоненти. Комисията след регулаторен преглед утвърждава цени въз основа на утвърдени необходими приходи, включващи прогнозни икономически обосновани разходи и възвръщаемост. Съгласно Закона за енергетиката, сделки с електрическа енергия се сключват по регулирани и свободно договорени цени.

С оглед спецификата на дейността „разпределение на електрическа енергия“ най-подходящият метод за регулиране на цените за достъп и за пренос, прилагани от електроразпределителните дружества, е методът чрез стимули - „горна граница на приходи“. При този метод на регулиране енергийните дружества са мотивирани да работят по-ефективно, тъй като имат възможност да реализират допълнителна възвръщаемост, ако постигнат целевите показатели, определени от регулатора.

С отварянето на пазара за битовите и малките стопански потребители задълженията на Комисията за енергийно и водно регулиране са свързани с определянето на мрежовите тарифи, касаещи цените за достъп до и пренос по електоропреносната и електроразпределителните мрежи, както и определянето на размера на таксите за добавката „задължение към обществото“. Също така, Комисията контролира спазването на лицензионния режим и изпълнението на лицензионните задължения на участниците на пазара с цел предотвратяване на нелоялна конкуренция и придобиването на нелоялно конкурентно предимство пред конкурентите на пазара на електрическа енергия, както и ще извършва контрол по изпълнение на Регламент (ЕС) № 1227/2011 г. и Регламент (ЕС) 2024/1106 от 11 април 2024 година за изменение на регламенти (ЕС) №1227/2011 и (ЕС) 2019/942 във връзка с подобряването на защитата на Съюза срещу манипулиране на пазара за търговия на едро с енергия.

2.1.3. Мониторинг на баланса между търсене и предлагане

КЕВР утвърждава две отделни пределни цени, а именно – пределна цена за сключване на сделки на пазара на балансираща енергия за предоставяне на системна услуга за регулиране нагоре (недостиг) и за регулиране надолу (излишък).

Пределната цена за регулиране нагоре е обвързана с постигнатата цена на пазара „ден напред“, като така се постига обвързаност на двата пазара и не се допускат арбитражи. Подобна мярка осигурява пропорционалност на разходите за балансиране на пазарните участници в зависимост от почасовите цени на пазара. Постигнатата цена на пазар „ден напред“ (ПДН) функционира като минимална цена за предложенията за регулиране нагоре. По този начин винаги цената за небаланс е по-неблагоприятна от тази на ПДН, както и пазарните участници се стимулират да участват и на пазара на балансираща енергия с резервния си капацитет.

С измененията на Правилата за търговия с електрическа енергия (ПТЕЕ, обн. ДВ, бр. 76 от 2022 г.), са въведени изисквания на Регламент (ЕС) 2017/2195 на Комисията от 23 ноември 2017 г. за установяване на насоки за електроенергийно балансиране, Регламент (ЕС) 2017/1485 от 2 август 2017 г. за установяване на насоки относно експлоатацията на системата за пренос на електроенергия и Регламент (ЕС) 2019/943 на Европейския парламент и съвета от 5 юни 2019 г. относно вътрешния пазар на електроенергия като е введен 15-минутен период на сетълмент на пазара на балансираща енергия, както и разпоредби, касаещи предоставяне на балансиращи услуги. С приемането на ПИД на ПТЕЕ е приета изцяло нова методика за определяне на цените на балансиращата енергия, с която е създаден механизъм за изчисляване на разходите за балансиране на координаторите на балансиращи групи във всеки период на сетълмент, статус на регулиране, позиция на небаланс (излишък/недостиг) и посоката на плащане между независимия преносен оператор и координаторите. С въвеждането на новата методика се цели избягването на стимули за пазарните участници преднамерено

да са в позиция на изкуствен недостиг или изкуствен излишък, както и улеснение на координаторите на балансиращи групи при изчисляване на разходите за небаланси на съответната група за всеки период на сетълмент. С методиката е възприет модел за ценообразуване на цената на балансиращата енергия чрез използването на метода „Pay as Clear“, при който цената на балансиращата енергия при активиране на предложения за регулиране нагоре, съответно цената на балансиращата енергия при активиране на предложения за регулиране надолу, е равна на най-високата цена на предложение за балансиране нагоре, респ. най-ниската цена на предложение за балансиране надолу, активирано в период на сетълмент в националната пазарна зона. В допълнение, към маргиналните цени на балансиращата енергия за регулиране нагоре и за регулиране надолу, отчитайки спецификите на националния пазар, в т.ч. наличието на регулиран сегмент и пределни цени за регулиране, за всеки сетълмент период се определя и средна цена за регулиране, която е средната между най-ниската цена на предложенията за регулиране нагоре и най-високата цена на предложенията за регулиране надолу от приоритетните списъци в периода на сетълмент. С новата методика са въведени и четири статуса на регулиране, в зависимост от това, дали в дадения период на сетълмент не е използвана балансираща енергия или е използвана балансираща енергия само за регулиране нагоре или е използвана балансираща енергия само за регулиране надолу или е използвана балансираща енергия едновременно за регулиране надолу и нагоре.

2.1.4. Свободно договорени цени на електрическа енергия

Съгласно разпоредбите на Закона за енергетиката сделки с електрическа енергия по свободно договорени цени могат да сключват производителите, включително производителите на енергия от възобновяеми източници за количествата по чл. 31, ал. 5, т. 2 от Закона за енергията от възобновяеми източници, търговците на електрическа енергия, доставчиците от последна инстанция, операторът на борсовия пазар на електрическа енергия, координатори на балансиращи групи, крайните клиенти и операторите на електропреносната и електроразпределителните мрежи за компенсиране на технологичните разходи по пренос, съответно по разпределение, при условията на нормативната база и съгласно Правилата за търговия с електрическа енергия.

Сделките по свободно договорени цени се сключват от производители на електрическа енергия с обща инсталирана мощност 500 kW и над 500 kW, от операторите на електропреносната и електроразпределителните мрежи за компенсиране на технологичните разходи по пренос, съответно по разпределение съгласно чл. 100, ал. 4 от ЗЕ в сила от 12.03.2021 г. Производители по чл. 162а и производители с обект с обща инсталирана мощност 500 kW и над 500 kW по Закона за енергията от възобновяеми източници може да продават цялата или част от произведената от тях електрическа енергия чрез координатор на балансираща група съгл. чл. 100, ал. 6 от ЗЕ в сила от 12.03.2021 г. В този случай координаторът регистрира при независимия преносен оператор производителите като подгрупа в балансиращата група и задължително продава закупената от тях електрическа енергия чрез отделна регистрация на организиран борсов пазар на електрическа енергия.

След промените в ПТЕЕ в ДВ бр. 110 от 24.12.2021 г., в сила от 24.12.2021 г. стандартни балансиращи групи не могат да се обединят с общ финансов сетълмент, като

координаторите на стандартни балансиращи групи нямат право да прехвърлят отговорността за балансиране на друг координатор на балансираща група.

В допълнение и сделките по чл. 100, ал. 2 и 3 от ЗЕ в сила от 12.03.2021 г. се осъществяват на организиран борсов пазар на електрическа енергия. Дейността на създадената през 2014 г. „Българската независима енергийна борса“ ЕАД (БНЕБ) оказва съществено значение за либерализирането на пазара. Осигуряването на надеждна, прозрачна и конкурентна платформа за търговия с електрическа енергия даде възможност на търговските участници да сключват сделки на пазарни цени посредством различни видове продукти.

През 2023 г. и 2024г. Комисията отчита отново засилен инвестиционен интерес към реализирането на по-мощни проекти за изграждане на ФЕЦ и съоръжения за съхраняване на енергия, тъй като преобладаващата част от индустриалните консуматори предпочитат да инвестират в съоръжения от подобен тип, от една страна, за да намалят разходите си, като покрият нуждата от електрическа енергия на собствени обекти и/или заводи, или да реализират същата на някоя от платформите на БНЕБ ЕАД, а от друга, това дава възможност инвеститорите да възвърнат вложените инвестиционни средства в по-кратки срокове, което прави проекти от подобен тип още по-привлекателни.

Основният движещ фактор за динамиката на цените на европейските, съответно регионалните борси, е пряката корелация между цените на петрола, на природния газ и на въглеродните емисии и тези на европейските борси на пазарен сегмент ден - напред. Това обстоятелство се променя, обаче, при наличие на предлагане на по-големи количества електрическа енергия, произведена от ВИ, което от своя страна се характеризира със спорадичен характер и е трудно за оценка при дългосрочни прогнози.

Производителите, търговците на електрическа енергия и потребители биха могли да сключват сделки за внос или износ на електрическа енергия с лица, регистрирани в друга държава само при наличие на следните обстоятелства: другата държава и Република България да са членове на Европейския съюз, между другата държава и Република България има постигната договореност по силата на международен акт за взаимно прилагане на съответното право на европейските общности и на производителите, търговците на електрическа енергия и привилегированите потребители е признато правото за свободна търговия с електрическа енергия съгласно законодателството на другата държава. След възникването на горните обстоятелства, сключването на сделки по свободно договорени цени се увеличи.

2.1.5. Структура на пазара на електрическа енергия в България. Видове сделки и страни по сделките с електрическа енергия

Към момента пазарът на електроенергия в България следва хибриден модел, при който част от транзакциите за продажбата на електричество се сключват на регулирани цени, одобрени от КЕВР, а останалата част се търгува на свободния пазар на цени, които подлежат на свободно договаряне.

Пазарният модел на търговия с електрическа енергия в България се развива в съответствие с третия енергиен пакет на Европейския съюз, който цели либерализация на пазара на национално ниво чрез разделението на дейностите по производство, пренос и търговия с електрическа енергия, и в същото време интеграция на националния пазар с тези в съседните страни членки, и на ниво Европейски съюз, чрез насърчаване на инвестициите в междусистемните преносни връзки на местата, където се получава

претоварване по междусистемните сечения (заявените от търговските участници преносни права са в пъти повече от наличните, тъй като съществува разлика между цените на съответните пазарни зони). Дейността и организацията на пазара в страната и със съседните страни се регламентират от „Правила за търговия с електрическа енергия” и „Тържни правила за разделяне и предоставяне на преносна способност по междусистемните сечения в контролната зона на Електроенергийния системен оператор („ЕСО” ЕАД) и съседните му контролни зони”. Правилата са съгласувани и одобрени от КЕВР.

Горепосочените правила са в съответствие с Регламент (ЕО) 714/2009 г. на Европейския парламент и на Съвета относно условията за достъп до мрежата за трансграничен обмен на електроенергия, като уреждат сроковете и условията, които управляват разпределянето по прозрачен и равнопоставен начин на разполагаема преносна способност в двете посоки по междусистемните сечения.

Настоящата структура на електроенергийния пазар включва:

➤ Пазар на електрическа енергия чрез двустранни договори, като сделки с електрическа енергия по свободно договорени цени могат да сключват производителите, включително производителите на енергия от възобновяеми източници, крайните снабдители на електрическа енергия за количествата по чл. 31, ал. 5, т. 2 от Закона за енергията от възобновяеми източници, търговците на електрическа енергия, доставчиците от последна инстанция, операторът на борсовия пазар на електрическа енергия, координатори на балансиращи групи, крайните клиенти, операторите на съоръжения за съхранение на електрическа енергия и операторите на електропреносната, електроразпределителните и затворените електроразпределителни мрежи за компенсиране на технологичните разходи по пренос, съответно по разпределение. Ако сделките по свободно договорени цени се сключват от производители на електрическа енергия с обект с обща инсталирана мощност 500 kW и над 500 kW, от операторите на електропреносната и електроразпределителните мрежи за компенсиране на технологичните разходи по пренос, съответно по разпределение, както и сделките от крайните снабдители се осъществяват на организиран борсов пазар на електрическа енергия.

- Пазар на балансираща енергия и балансиращи мощности;
- Пазар на резерв и допълнителни услуги;
- Пазар за предоставяне на междусистемна преносна способност „капацитет“;
- Борсов пазар на електрическа енергия с трите пазарни сегмента, за който КЕВР издаде през март 2014 г. лицензия за дейността „организиране на борсов пазар на електрическа енергия“ на „БНЕБ“ ЕАД.

Промените в балансиращия пазар от 1 юни 2014г. свързани с това, че всички участници в електроенергийната система на България, независимо дали са на регулирани или свободно договорени цени поемат отговорност за реализираните си небаланси. На база тези промени и в зависимост от дадения търговски участник са въведени три вида балансиращи група - стандартна, комбинирана и специална. Освен това, цената за почасови небаланси (недостиг и излишък) излиза от фиксираните стойности като започва да се определя на база предоставените цени от доставчици на балансираща енергия, енергията за регулиране нагоре и надолу, и реализираните небаланси от всички

търговски участници за всеки период на сетълмент (един астрономически час). Във връзка с това, постигането на оптимизация при търговските участници зависи от индивидуалната му точност на утвърдения му график, цената за излишък, недостига за съответния период, и постигнатия групов ефект от балансиращата група в която попада, както и това дали енергийната система към съответния момент е в излишък или недостиг. В тази връзка, изключително предимство за дружеството, което има клиенти (потребители и производители) е да бъде координатор на балансираща група, за да постигне за своите членове максимален финансов ефект от участието им в балансиращата му група, свързан с оптимизиране на почасовите им небаланси;

Излизането на свободния пазар на все повече производители на енергия от ВЕИ - на база достигнатия дял от енергия от ВИ в брутното крайно потребление, промените в ЗЕВИ и ЗИД на ЗЕ мотивират все повече производители на енергия от ВЕИ да избират свободния пазар за реализация на част или цялото си количество произведена електрическа енергия, въпреки че в последно време се наблюдават все по-често нулеви или отрицателни цени, на които ВИ производителите следва да продават произведената от тях електрическа енергия и все по-често става актуален въпросът, доколко, респ. след колко време направената инвестиция ще се изплати финансово.

Производството на електрическа енергия от ВИ е един изцяло нов сегмент за пазара на свободно договорени цени и тепърва предстои да се сблъсква с предизвикателства, които от финансово естество са за самите ВИ производители, на ниво точност за балансиране от страна на търговците на електроенергия, които са техни координатори на балансиращи групи и от гледна точка сигурност и стабилност на електроенергийната система от страна на ЕСО ЕАД.

Предмет на сделките на пазара на електрическа енергия са:

- Електрическа енергия за реализация на пазара по двустранни договори;
- Електрическа енергия за реализация на борсовия пазар;
- Електрическа енергия за реализация на пазара на балансираща енергия;
- Разполагаемост за участие в първично регулиране на честотата, автоматично вторично регулиране и ръчно вторично регулиране на честотата и обменните мощности;
- Междусистемна преносна способност;
- Допълнителни услуги;
- Услуга „достъп до мрежата, включително системни услуги“;
- Услуга „пренос на електрическа енергия и други мрежови услуги“;
- „Отговорност за балансиране“.

2.1.6. Анализ на пазара на електрическа енергия и потенциални клиенти

На регулирания сегмент цените се определят от КЕВР, а потребителите се обслужват от крайните снабдителите на териториален принцип и не са задължени да сменят своя доставчик на електрическа енергия. Към момента, този сегмент включва само битовите потребители, след последните промени за излизане на свободен пазар на стопанските потребители, присъединени към разпределителни мрежи ниско напрежение от 01.10.2020г.

На пазара по свободно договорени цени клиентите могат да сменят своя доставчик на електроенергия без географското им разположение да влияе на това. Единствено продължават да заплащат цени за пренос и достъп до мрежата, към която са присъединени според нивото на напрежение (преносна или разпределителна).

Търговията с електрическа енергия по свободно договорени цени продължава да се развива за сметка на търгуваните количества по регулирани цени. Въпреки, че пазарът на електрическа енергия е либерализиран от 1 Юли 2007г. до есента на 2013г., тази възможност е използвана предимно от големите индустриални енергийни консуматори, присъединени към мрежата на високо напрежение. От Октомври 2013г. започва тенденциозното излизане на свободния пазар на клиентите, присъединени към мрежата на средно и ниско напрежение, което е базирано на следните основни фактори:

- Възможността да договарят индивидуални условия на цена, срок на доставка и начин на плащане;

- В случай, че небитов клиент, присъединен към мрежа средно и ниско напрежение, поради някакви обстоятелства не е избрал търговец на свободен пазар, остава при краен снабдител - доставчик от последна инстанция (ДПИ). Крайните продажни цени на ДПИ се определят по методика на КЕВР, в основата, на която е заложено да бъдат значително над тази на свободния пазар, за да стимулира дадения потребител да се присъедини към него;

Към днешна дата единствено битовите потребители все още могат да се възползват от възможността да плащат своето потребление по регулирани от КЕВР цени, които са по-изгодни за тях в сравнение с цените при свободно договаряне. Достъпът на този сегмент до свободния пазар предизвика сериозно увеличение на търгуваните количества електрическа енергия по свободно договорени цени. Предвид ниската енергийна ефективност, високия дял на електроенергията в общия енергиен микс на българското домакинството и моментната липса на алтернативни енергийни суровини българското домакинство е сред големите консуматори на електрическа енергия в сравнение с тези в другите страни членки на Европейския съюз и логично е следващия голям сегмент, който ще има сериозен ефект върху свободния пазар в България.

Очакванията за излизане на свободния пазар на битовите потребители като сегмент са за средата на 2026г.

От гледна точка на предлагането на електрическа енергия, пазарът на дребно се състои от три групи доставчици:

- доставчик на свободен пазар – търговец/производител/борса, който доставя електрическа енергия на битови и небитови клиенти по цени, определени въз основа на търсенето и предлагането;
- доставчик от последна инстанция (ДПИ) – доставчик, който гарантира предоставянето на универсална услуга в краен случай и има задължение да снабдява с електрическа енергия клиенти, които са присъединени към мрежата и поради някаква причина са останали без доставчик на електрическа енергия или когато избраният от тях доставчик не извършва доставка по независещи от клиента причини;
- краен снабдител (КС) на електрическа енергия – снабдява с електрическа енергия по регулирани цени, утвърдени от КЕВР, обекти на битови крайни клиенти.

Интересен момент е нормативното решение от последните промени в ЗЕ от 01.05.2024г. и Наредба №3 за лицензиране на дейностите в енергетиката, че лицензия за

дейността снабдяване с електрическа енергия от краен снабдител може да бъде издадена на енергийно предприятие, което отговаря на условията за осъществяване на тази дейност и е лицензиант за дейността търговия с електрическа енергия. В този смисъл търговец на електрическа енергия може да получи лицензия за краен снабдител, когато на оперативното ниво този процес заработи, като реалните предимства за търговеца могат да бъдат изброени, както следва:

- Достъп до регулирания пазар, чрез осигурява стабилност на клиентската база чрез доставка на енергия на регулирани цени
- Разширяване на бизнеса, чрез увеличава пазарния дял чрез достигане до битови и малки небитови клиенти.
- Подкрепа от държавата, като дейността на крайните снабдителите се подкрепя от регулаторния механизъм и има гарантирана възвръщаемост.

Несъмнено част от работата ни като търговец на електрическа енергия е сключването на договори за доставка на електрическа енергия с битови и небитови клиенти на НН, СрН и ВН, за което допринася и регулаторната рамка, тъй като от 1 октомври 2020 г. всички небитови клиенти закупуват електрическата енергия по свободно договорени цени, което е важен фактор за либерализацията на пазара, и от една страна е възможност за Дружеството за увеличаване на пазарния дял, присъединявайки този пазарен сегмент от клиенти към своето клиентско портфолио, но от друга страна, предвид високата междуфирмена задлъжнялост, изпадане на фирми в несъстоятелност, ликвидация и пр., е предпоставка за прецизиране рисковия статус на всеки клиентски профил и ориентация към обслужване само на клиенти с нисък рисков фактор.

2.1.7. Анализ на производители, доставящи електрическа енергия по свободно договорени цени

България разполага с разнообразен електропроизводствен микс, включващ ядрени и термични централи и централи, използващи ВЕИ (водни, вятърни, слънчеви централи и електроцентрали на биомаса).

Общата произведена електрическа енергия на производители, присъединени към преносната мрежа за 2024 г., е в размер на 37 960 047 MWh, което е с 14% повече от произведената нетна електрическа енергия за 2023 г., която е в размер на 32 501 267 MWh. При анализ на разликите между произведените количества електрическа енергия на присъединените към електропреносната мрежа централи за 2024 г. в сравнение с 2023 г. се забелязват следните тенденции: незначително повишение на производството от ТЕЦ с 1,01%, незначително повишение на производството на АЕЦ с 2,32%, повишение в производството на електрическа енергия от ВЕЦ с 23,78 % и значително нарастване в производството на електрическа енергия от ВЕИ със 63,62% в сравнение с предходната 2023г.

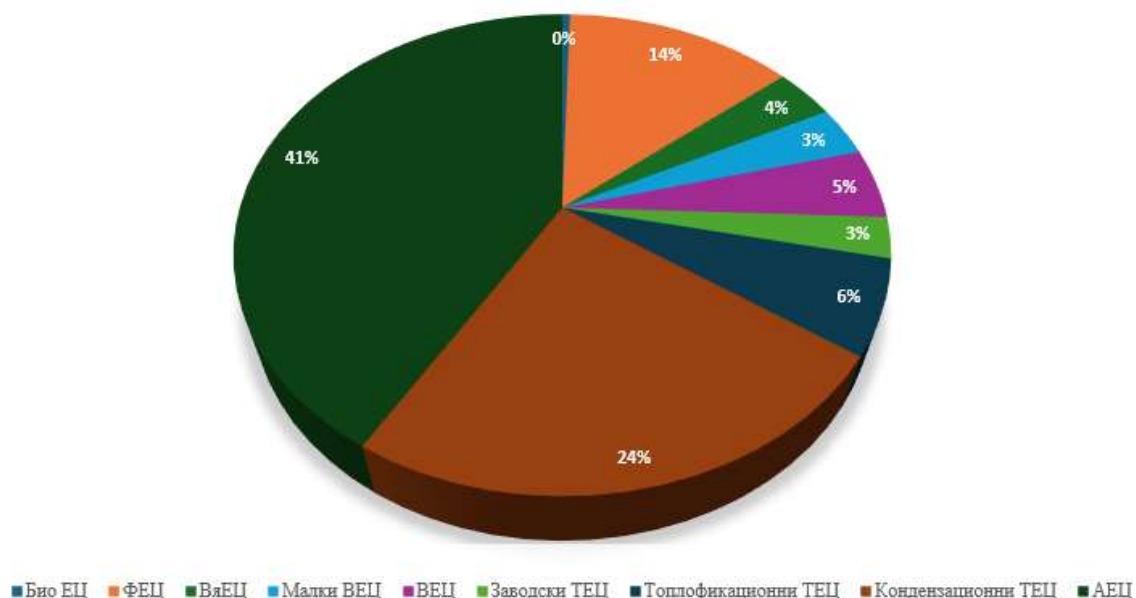
Произведена енергия по енергийни източници	Произведена ел.енергия в MWh		Изменение в %
	2024г.	2023г.	
1. АЕЦ	15 707 705.26	15 342 941.00	2.32%
2. ТЕЦ	12 521 262.05	12 395 204.00	1.01%
3. ВЕЦ	3 070 032.58	2 339 993.00	23.78%
4. ВЕИ в т.ч.	6 661 047.38	2 423 129.00	63.62%
4.1. Био ЕЦ	169 918.97	54 810.00	67.74%
4.2. ФЕЦ	5 146 345.96	1 558 739.00	69.71%
4.3. ВяЕЦ	1 344 782.45	809 580.00	39.80%
ОБЩО (1+2+3+4):	37 960 047.27	32 501 267.00	14.38%

*Таблица 1 - Източник: *Данните за произведената ел. енергия за 2023г. са взети от годишния доклад на КЕВР за 2023г.*

*** Данните за произведената ел. енергия за 2024г. са взети от сайта на ЕСО ЕАД и представляват обобщение на почасовата информация за генерация на ЕЕС.*

На графиката по-долу е представено процентно разпределение на произведената електрическа енергия за 2024 г. по типове технологии. Общото количество произведена електрическа енергия на производители, присъединени към преносната и разпределителните мрежи в Република България през 2024 г. е 37 960 047 MWh, разпределена в зависимост от източника на първична енергия и използваната производствена технология, което е систематизирано в следващата фигура. Най-голям дял в производството на електрическа енергия има АЕЦ в размер на 15 707 705 MWh или 41%, кондензационните ТЕЦ в размер на 9 084 078 MWh или 24 % и следвани от ВЕИ в размер на 6 661 047 MWh или около 18 %.

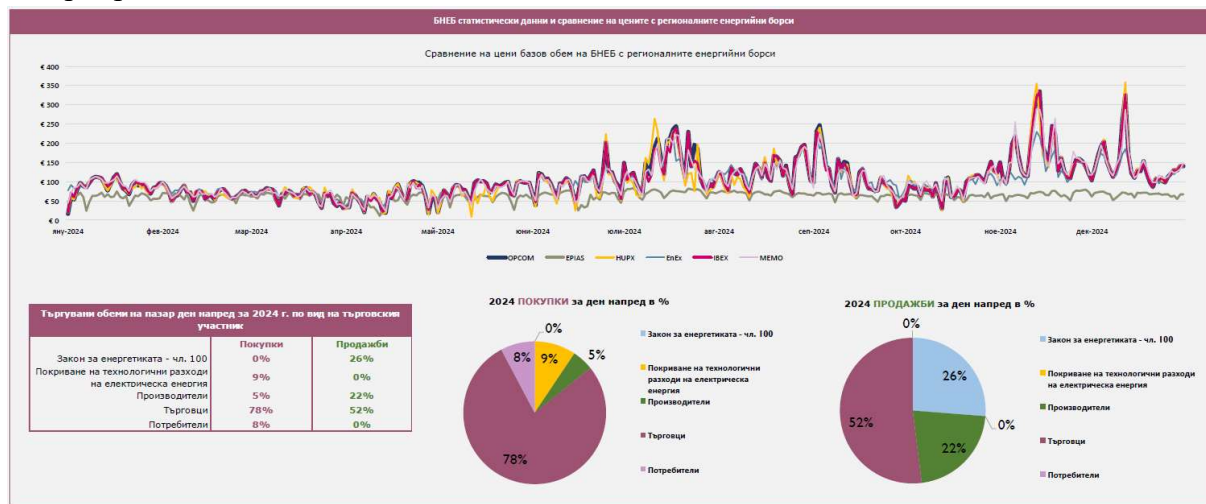
Процентно разпределение на произведената електрическа енергия за 2024г. по типове технологии

Фигура 1 - Източник: Информация от сайта на ЕСО ЕАД за 2024 година

Сравнителна графика на цените и търгуваните количества на пазар „Ден напред“ на БНЕБ ЕАД и на регионалните борси са представени на следващата фигура. Анализът

включва средните месечни цени за базов товар евро/MWh на търгувани количества на пазар „Ден напред“ за 2024 г. на следните регионални борси: IBEX (България), EnEx (Гърция), EPIAS (Турция), OPCOM (Румъния) и MEMO (Македония). Видно от графиката се отчита тенденция за сходни стойности за регионалните борси, като само борсовата цена в Турция остава стабилна поради регулаторната структура на енергийния пазар, предвид въведена максимална и минимална цена.

Фигура 2 - Източник: Годишен доклад на БНЕБ за 2024 година

На следващата графика са показани равнищата на месечните цени на базова енергия на пазар „Ден напред“ на БНЕБ ЕАД в лв./MWh за 2024г. в сравнение с 2023г.

Таблица 3 - Източник: Годишен доклад на БНЕБ за 2024 година

2.1.8. Анализ на цените на покупка на електрическа енергия и сегментиране на основните производители

В резултат на настъпилата в глобален мащаб пандемия и въведените противоепидемични мерки, които се отразиха негативно върху функционирането на всички сектори от бизнеса, през второто тримесечие на 2020 г., динамиката на цените при възстановяване на икономиката след разпускане на голяма част от противоепидемичните мерки през третото тримесечие на 2021 г., както и военните действия на Русия в Украйна, предвид голямата зависимост от енергийни продукти внос

от Русия в Европа и ограниченията наложени вследствие на войната, всичко води до дългосрочни щети на индустрията, а също така и на малкия и среден бизнес чрез повишаване цените на енергийните продукти.

Цените се базират на динамичната промяна в цените на едро на електрическа енергия на Европейско ниво, което от своя страна пряко рефлектира върху цените на електрическата енергия на национално ниво. Наблюдава се предпазливост в поведението на търговските участници, като производителите се въздържат от предлагане на дългосрочни продукти и разчитат на краткосрочна реализация, която да им гарантира по-стабилен финансов резултат.

Въпреки всички тези негативни обстоятелства, страните членки успяха да приложат ефективно плановете си за диверсификация на енергийните доставки, респ. да заложат на увеличаване на дела на енергията от ВЕИ, което доведе до успокояване волативността и значително намаляване на цените на енергийните продукти.

На база гореизложените факти „НОМАД ЕНЕРДЖИ КЪМПАНИ“ ЕООД разглежда възможността от закупуване на електрическа енергия от следните производители / групи от производители:

➤ **„АЕЦ КОЗЛОДУЙ“ ЕАД** – Наблюдава се тенденция на намаление на квотата на атомната централа за свободния пазар за сметка на квотата за регулирания пазар, като тази тенденция се очаква да се задържи и за бъдеще. В ценовото си решение, считано от 01.07.2024 г. КЕВР утвърждава цена на АЕЦ Козлодуй“ ЕАД, по която да продава електрическа енергия на обществения доставчик, в размер на 65,47 лв./MWh, без ДДС, при ценообразуващи елементи: необходими годишни приходи от 1 022 383 хил. лв. и количество нетна електрическа енергия – 15 615 000 MWh.;

Поради това, че АЕЦ Козлодуй е базова централа, която трябва да работи с максимално близки стойности на натоварване през цялата година, дружеството разчита, че това ще е производителят, който ще предлага най-конкурентни цени на базова електрическа енергия в средносрочен и дългосрочен план, чрез предлагане на количества в микса на пазарна платформа „Ден напред“ и чрез обявяване на базови продукти на платформа „Двустранни договори“ на БНЕБ ЕАД;

➤ **„ТЕЦ МАРИЦА ИЗТОК 2“ ЕАД** - Вторият производител по реализирани количества електрическа енергия на свободния пазар също попада в списъка на потенциални доставчици на дружеството, до момента в който започнат ефективно да се прилагат дългосрочните планове на държавата за затваряне на въглищните централи.

➤ **„НЕК“ ЕАД** - Третият по големина доставчик на електрическа енергия за свободния пазар се очаква да запази своя дял и през 2025 г. „НЕК“ ЕАД би бил конкурентен партньор при продукти, различни от базов товар.

➤ **Дружеството има намерение да развива търговските си отношения и с други търговци на електрическа енергия в страната и Региона.**

➤ **Централа, произвеждаща електрическа енергия от ВИ**

Следващата целева група производители са ВЕИ централи с получен отказ за присъединяване на преференциални цени, от които най-вече малките водоелектрически, вятърни и фотоволтаични електрически централи. Практиките на

регионално и европейско ниво показват, че електрическата енергия от ВЕИ ще заема все по-голямо място на свободния пазар, доказателство за това са и последните обсъждания в Комисията по енергетика към Народното събрание за представяне на перспективи за развитие на офшорната вятърна енергия в териториалните води на Република България. Зависимостта от доставките на енергийни суровини от Русия поставиха европейската икономика пред изпитание, което би могло да прерасне в заплаха за националната сигурност на страните от стария континент. Повече от всякога европейските граждани и бизнес усетиха необходимостта от достигане на енергийна независимост - сигурна, достъпна и чиста енергия, добита на нашия континент. В тази връзка енергетиката е в центъра на Плана за възстановяване и устойчивост на България, където нашата страна е избрала да финансира енергийни проекти над минималното изискване на Комисията и в по-голям дял, отколкото европейски страни със сходно икономическо развитие. Енергийните проекти в българския план са 10, като този с най-голямо финансиране е „Схема в подкрепа на изграждането на минимум 1,7GW ВЕИ и батерии в България“. Проектът цели интегриране в електропреносната мрежа на по-голям процент на възобновяеми енергийни източници, съчетано с изграждане на минимално необходимия капацитет за съхранение на електроенергия (батерии).

Енергията от възобновяеми източници допринася за енергийна сигурност, осигурява автономия, по-ниски разходи за електроенергия, в сравнение с конвенционалните, нисък въглероден отпечатък. С непосредствения ефект в подкрепа на енергийната сигурност, мащабното интегриране на ВЕИ мощности в електроенергийната система на България ще повиши конкурентоспособността на българската икономика, ще бъдат привлечени инвестиции, изискващи доставки на ВЕИ енергия и ще бъдат разкрити множество висококвалифицирани работни места. Вятърът е един от най-бързо развиващите се енергийни източници, като се очаква да бъде съществена част от новоинсталираните капацитети през следващото десетилетие. Вятърната енергия се оказва устойчива на кризата, предизвикана от COVID-19, и в този смисъл тя е ценен актив за европейската икономика. Въз основа на законодателни промени „Номад Енерджи Къмпани“ ЕООД смята, че производителите на енергия от ВЕИ ще заемат все по-голямо място на свободния пазар на електрическа енергия, чрез по-активното си участие на пазарните сегменти на БНЕБ ЕАД, а търговските отношения с тази група производители ще бъдат от изключителна важност за постигането на максимална конкурентоспособност и успешно позициониране на дружеството на пазара.

Предвид това и вече изложените аргументи за ползата на енергия от ВЕИ мощности за оптимизация на портфолиото, дружеството ще работи стратегически и в насока изкупуване на електрическа енергия от тази група производители.

2.1.9. Внос, износ, транзит през България - анализ на ценовите равнища в съседни пазари, възможности за търговия и анализ на енергийните потоци в региона

Вземайки предвид актуализирания и одобрен от КЕВР десет годишен план на ЕСО за развитие на преносната електрическа мрежа на България до 2028 година и бъдещата реализация на петте проекта от общ европейски интерес сред които

изграждането на междусистемните електропроводи 400 kV между п/ст „Марица изток“, България и п/ст „Неа Санта“, Гърция; на втори електропровод между България и Сърбия между п/ст „София запад“ и п/ст „Ниш“, както и на вътрешните електропроводи между п/ст „Пловдив“ и п/ст „Марица изток“; п/ст „Марица изток“ и ОРУ ТЕЦ „Марица изток“; п/ст „Марица изток“ и п/ст „Бургас“; и между п/ст „Бургас“ и п/ст „Варна“ ще се гарантира сигурното функциониране и надеждната работа на преносната система.

Новите електропроводи ще увеличи преносния капацитет на границите ни с Румъния и Гърция и ще подкрепи пазарните обединения.

Реализацията на планираното развитие на преносната мрежа ще повиши нейната енергийна ефективност, ще доведе до подобряване условията за търговия като намали технологичните разходи и даде възможност за постигане конкурентни цени на електроенергията. Чрез плана се осигурява своевременно и хармонично изграждане и въвеждане в експлоатация на нови елементи на електропреносната мрежа за икономична и сигурна работа на електроенергийната система, при спазване критериите за сигурност и действащите стандарти за качество на снабдяването с електрическа енергия.

Сътрудничество между електроенергийните системни оператори на България и Черна гора ще дадат възможности за износ на електроенергия от България, чрез новата инфраструктура на подводния електропровод между Черна гора и Италия.

По инициатива на Електроенергийния системен оператор в региона вече се работи по реализацията на два енергийни коридора. Единият е Изток - Запад. Той обхваща Турция, България, Гърция, Северна Македония, Албания, Косово, Черна гора и Италия. Изграждането на допълнителната електропреносна инфраструктура ще допринесе за увеличаване на трансграничния капацитет с по 2000 MW на границите на България с Румъния, Гърция, Турция и Северна Македония и за ефективното оползотворяване на зелената енергия, произвеждана в тези страни. Другият планиран енергиен коридор е по направление Север-Юг - започва от Гърция, минава през България, Румъния, Унгария, Словакия, Чехия, и достига до Полша и Германия.

ЕСО изпълнява и няколко проекта за развитие на електропреносната мрежа в отговор на новите предизвикателства. В средата на 2024 г. Европейската комисия отпусна 65 млн. евро за изпълнението на част от предвидените дейности по проекта GREENABLER, който е на обща стойност 857 млн. евро. Изпълнението на проекта цели модернизация на електропреносната мрежа и увеличаване на нейните преносни способности за интегриране на нови ВЕИ проекти от общо 4,5 GW.

Изпълнението на проекта „Кармен“ пък цели до 2030 година модернизиране на електропреносната мрежа и увеличаване на нейния капацитет в Североизточна България за оползотворяване на потенциала за производство на зелена електроенергия и обезпечаване преноса на възобновяемата електроенергия по приоритетния коридор Север-Юг. Реализацията на проекта ще насърчи трансграничното сътрудничество между България, Румъния и съседните държави Унгария, Молдова и Украйна.

Ефекта от осъществяването на тези проекти ще доведе до решаване на основните инфраструктурни нужди за повишаване преносната способност на електроенергийната мрежа, до подобряване сигурността на доставките в региона, както и до ускоряване на пазарното интегриране.

Обединението на националните пазари „ден напред“ и интегрирането им към единния европейски енергиен пазар допринася за създаването на по-добри възможности за пазарните участници и повишаване сигурността на доставките в региона, и насърчава конкуренцията. А прилагането на регламентите и мрежовите кодекси на европейския електроенергиен пазар гарантира както упоменатите сигурността на доставките и създаването на конкурентен пазар, така и намаляване на въглеродните емисии. Кое от своя страна предлага възможност пред нашата компания за развитие на съседните пазари дали чрез партньор на граница или чрез собствена регистрация на съседните пазари за търговия.

2.1.10. Развитие на българската енергийна борса и възможности за свързването ѝ със съседните енергийни пазари

Във връзка със задълженията на България, като държава-членка на Европейския съюз, по Регламент 1222/2015 на ЕК (CACM GL) и в съответствие с назначаването на БНЕБ за НОПЕ за територията на България, по силата на чл. 7 от горепосочения регламент произтича и задължението на пазарния оператор в страната ни да е подготвен да осигури изпълнението на задачите и целите, свързани с осъществяването на единното обединение на пазарите „Ден напред“ и „В рамките на деня“ или т.нар. “market coupling” с пазарите на страните членки.

Единното обединение на пазарите „Ден напред“ (SDAC) и „в рамките на деня“ (SIDC) в ЕС разпределя ограничения трансграничен капацитет за пренос по най-ефективния начин, обединявайки пазарите за електрическа енергия на едро от различни региони посредством общ алгоритъм, отчитащ едновременно трансграничните ограничения при преноса, максимизирайки по този начин ползите за всички участници на пазарите.

Проектът SDAC е създаден за управление и развитие на процедурите и техническата осъществимост на Единния европейски пазар ден-напред (SDAC – Single Day-Ahead Coupling). Проектът за Единния европейски пазар е в съответствие с европейската законодателна рамка, като стартира първоначално в страните от западна и централна Европа и е базиран на решението PCR (Price Coupling of Regions) и постепенно се разширява. Основната му цел е оптимизираното и пълноценното използване на енергийните ресурси, посредством имплицитна търговия във времеви интервал „ден-напред“. След успешното обединение на българската пазарна зона с румънската и гръцката, проектът продължава да работи чрез изпълнението на текущи задачи по съответните работни групи (SDAC SIM TF, SDAC MSD, SDAC QARM, SDAC 15min TF, SDAC OPSCOM). ECO продължава активното си участие в проекта и в частност фазата, отговорна за въвеждане на предоставянето на продукти на 15-минутни интервали, които следва да влязат в действие през март 2025 г. и са приоритет за пазарното обединение.

Проект SIDC (XBID) Единният интегриран пазар „в рамките на деня“ позволява непрекъсната трансгранична търговия, насърчава конкуренцията и увеличава ликвидността, като позволява по-ефективно използване на ресурсите за производство на електроенергия в Европа. Проектът XBID е създаден за управление и развитие на процедурите и техническата осъществимост на Единния европейски пазар „в рамките на деня“ (SIDC – Single Intraday Coupling). Основната му цел е създаването на решение за

трансгранична имплицитна непрекъсната търговия (едновременно разпределяне на енергия и капацитет) в рамките на деня в Европа. Системата за търговия - XBID позволява трансграничната търговия на електрическа енергия до един час преди реалната доставката, като по време на активната фаза на търговия, се осигурява непрекъсната актуализация на активните оферти и наличните капацитети, в съответствие със сключените сделки. Ежедневно ЕСО участва в срещи на различните под-групи на проекта, води кореспонденция, заявява позиция и изказва мнение.

Стартът на проекта SIDC IDA бе поставен през 2020 г. с решение на Управителния комитет на пазарните обединение (MCSC) за общоевропейско внедряване на търговете в рамките на деня (SIDC IDA) за прилагане на ново техническо решение по отношение на комуникационните процеси в допълнение към платформата за непрекъсната търговия XBID. След всеобхватни тестове и подготовка на системите за реална работа, считано от 13 юни 2024 г., с ден на доставка 14 юни 2024 г. търговете в рамките на деня IDAs бяха въведени в експлоатация. Ценообразуването на преносните способности в рамките на деня посредством IDA е вече част от пазарното обединение „в рамките на деня“ (SIDC), допълвайки действащия механизъм за непрекъсната търговия. ЕСО е пълноправен участник в проекта чрез българогръцка граница. SIDC IDA на българо-румънска граница се очаква да стартира след септември 2024 г., при готовност на румънския ОПС Транселектрика. За европейския енергиен пазар стартирането на тези търгове е ключов момент, бележещ безупречна координация на няколко централни, регионални и местни системи в синхрон с обединените усилия на всички европейски ОПС и НОПЕ. ЕСО се включи в разработването на оперативни процедури за търговете в рамките на деня, които определят начините на работа в случай на въвеждане на нови граници, нови функционалности или при нужда от подобрене в случай на инцидент. Реализирането на проекта SIDC IDA е значимо постижение на пазарните обединения, тъй като стартира едновременно във всички европейски държави (с изключение на Румъния), част от Пазарните обединения. SIDC IDA предоставя нови възможности за търговия на пазарните участници три пъти в денонощието чрез провеждането на имплицитни търгове, при които едновременно се съпоставят получените оферти и се разпределя трансграничната преносна способност.

Чрез SDAC и SIDC се създаде общ за цяла Европа трансзонален пазар за електрическа енергия „Ден напред“ и „в рамките на деня“. Интегрираният пазар „Ден напред“ и „в рамките на деня“ увеличава цялостната ефективност на търговията като насърчава конкуренцията, увеличава ликвидността и осигурява по-ефективно използване на ресурсите за производство в цяла Европа.

Локалният проект BG-RO MC Project бе първоначално създаден за уреждане на процесите на българорумънска граница за постигане на свързване на пазарите, което успешно се случи на 27.10.2021 г. и бе изцяло ръководен от ЕСО и БНЕБ. В последствие, дейността на проекта се разширява и за включването на втория румънски НОПЕ – BRM (Bursa Română de Mărfuri) към пазарните обединения, като това се случи успешно за времеви сегмент „в рамките на деня“ на 22.05.2024 г., а за времеви сегмент „ден напред“ се очаква стартиране през м. ноември 2024 г., като в последствие ще се включат и търговете в рамките на деня. Другата задача на проекта е координиране по отношение на въвеждането на 15-минутни продукти и резолюция в „ден напред“, което е делегирано

към регионалния проект Core 15MTU Implementation, с цел оптимизиране на ресурсите, и се очаква да бъде въведено в реална работа през м. март 2025 г.

Проект за пазарно обединение с пазарната зона на Северна Македония: След подписан меморандум, под шапката на инициатива Западни Балкани 6, през м. април 2018 г., за обединение на пазарите ден-напред и последващото провеждане на няколко срещи по проекта, се достигна етап, на който са необходими законодателни промени в нормативната уредба на Северна Македония, които да гарантират организация на пазара в съответствие с Регламент 2015/1222. Проектът е замразен до имплементирането на съответното адаптирано законодателство от страна на Република Северна Македония, като за момента очакванията са това да стане в началото на 2025 г. и след това пазарно обединение до края на 2026 г.

През 2018 г. стартират преговори за тристранно обединение между България-Сърбия и Хърватска. През 2019 г. страните разработиха Анализ на предпоставките и осъществимостта на проекта, който документ беше съгласуван тристранно. Предпоставка за успешното реализиране на проекта е имплементирането на законодателна рамка реципрочна на европейската, съобразно приетата адаптирана такава през декември 2022 г. След като Република Сърбия имплементира адаптираното законодателство се очаква да се възобнови активната работа по проекта.

Важна роля в региона има влиянието на Турция, като според прогнозите на турския електроенергиен системен оператор се очаква значителен ръст на източници от ново поколение – над 140 GW инсталирана мощност до 2040 г. Предвид тези прогнози, разходите за електроенергия би следвало да бъдат значително по-ниски, а възможностите за износ – по-високи.

В същото време, инвестициите в нови широкомащабни източници на електроенергия, които са достъпни 24 часа в денонощието, които не отделят парникови газове, са предвидени в българската електроенергийна система (ЕЕС). По този начин транзитните потоци към българската преносна мрежа ще се увеличат в посока изток-запад, а това ще направи границите на България със Сърбия и Турция ключови места, които биха ограничили свободната търговия.

2.1.11. Междусистемен обмен. Търговски права за пренос.

Тръжните правила относно условията за достъп до мрежата за трансграничен обмен на електрическа енергия (Правилата за разпределение на преносни способности) и регионално сътрудничество между операторите на преносни системи се разработват в съответствие с изискванията на Регламент (ЕС) 2019/943 на Европейския парламент и на Съвета от 5 юни 2019 година относно вътрешния пазар на електроенергия (Регламент (ЕС) 2019/943), във връзка с въвеждане на общи правила и процедури за разпределяне и предоставяне на разполагаема преносна способност (капацитет) в двете посоки по междусистемните сечения на електроенергийната система на Република България и съседните електроенергийни системи.

Целта е осигуряване оптимално управление на тесните места на електропреносните мрежи, насърчаване развитието на енергийния обмен и координираното разпределение на трансграничния капацитет чрез недискриминационни пазарно обусловени решения.

ЦДУ получава графиците за междусистемен обмен (т.нар. „външни графици“) на търговските участници, въз основа на които изготвя почасов график на трансграничните обмени за контролната зона България и ги съгласува със системните оператори на съседните контролни зони (Румъния, Сърбия, Северна Македония, Гърция и Турция). ЦДУ изготвя и предоставя на координационен център Север (Amprion GmbH), посредством общеевропейската Верификационна платформа (RG CE Verification Platform) съгласувани с други контролни зони и блокове графици за почасови обмени на електроенергия (внос и/или износ), контролира изпълнението на техническите условия по подписаните меморандуми и двустранни споразумения, свързани с междусистемния обмен на електроенергия. ЦДУ отчита, контролира и съгласува физическите обмени (15-минутни интервали, почасови и месечни) на електроенергия по всички междусистемни електропроводи (на държавна граница) със съответните системни оператори. Проверява „неумишлените отклонения“ от планирания обмен на електроенергия за българската ЕЕС при паралелна работа към синхронната зона на континентална Европа. Дейностите по съгласуване на графиците за междусистемен обмен, отчитането на физическите обмени на електроенергия се извършват в съответствие с Рамково Споразумение за работа в синхронната зона за регионална група Континентална Европа (Synchronous Area Framework Agreement for RC CE) и Правилата за търговия с електрическа енергия. Понастоящем всички оператори изпращат във Верификационната платформа своите графици за обмен между управляваните от тях контролни зони, където те се валидират автоматично и всеки оператор може да проследи процеса по валидация посредством интернет достъп. По данни от средствата за измерване и приведени към граница внос/износ на електроенергия за първото полугодие на 2024 г. в българската ЕЕС са постъпили 3 110 528 MWh електроенергия от съседните ЕЕС, а са изнесени 3 128 369 MWh. За първо полугодие на 2024 г. нетният физически износ на електроенергия от България е в размер на 17 841 MWh, което на практика означава, че от началото на 2024 г. България от голям износител на електроенергия в региона се е превърнала в страна транзитираща електроенергия. ЦДУ разпределя и предоставя преносна способност по междусистемните електропроводи и контролира използването на закупените права за пренос, съгласно одобрените от КЕВР Правила за разпределение на преносни способности по междусистемните сечения на България. ЦДУ изпълнява функциите на национална кантора за предоставяне на единен идентификационен код за ENTSO-E (EIC) в сектор електроенергетика. ЦДУ следи и контролира изпълнението на задълженията по Споразумението за междуоператорско компенсирание на загубите при преминаването на трансгранични потоци електроенергия, генерирани от други страни (ITC – механизъм на ENTSO-E). Споразумението съгласно Регламент 838/2010 е задължително за всички страни членки на ЕС, като е подписано от всички системни оператори в ENTSOE. За нуждите на този механизъм, ЦДУ изготвя и изпраща всеки месец по шест модела (snapshot) на FTP сървъра в Brauweiler (Amprion GmbH).

Данни за реализираните междусистемни физически потоци за 2023 и 2024 г. са представени в таблицата, както следва:

Физическа граница и посока	2023г. MWh	2024г. MWh
Румъния - България	3 524 224	3 163 195
Сърбия - България	259 975	544 308
Македония - България	42 870	242 890
Гърция - България	182 414	930 338
Турция - България	404 535	1 038 880
Общо посока към България (внос):	4 414 018	5 919 611
България - Румъния	1 268 563	2 318 306
България - Сърбия	1 295 368	1 151 479
България - Македония	1 592 886	996 411
България - Гърция	2 302 231	1 901 872
България - Турция	1 289 354	539 172
Общо посока изход България (износ):	7 748 402	6 907 240

Таблица 4 – Данни за реализираните междусистемни физически потоци за 2023 и 2024 г.

*данните за физическите потоци за 2023г. са взети от годишния доклад на КЕБП за 2023г.

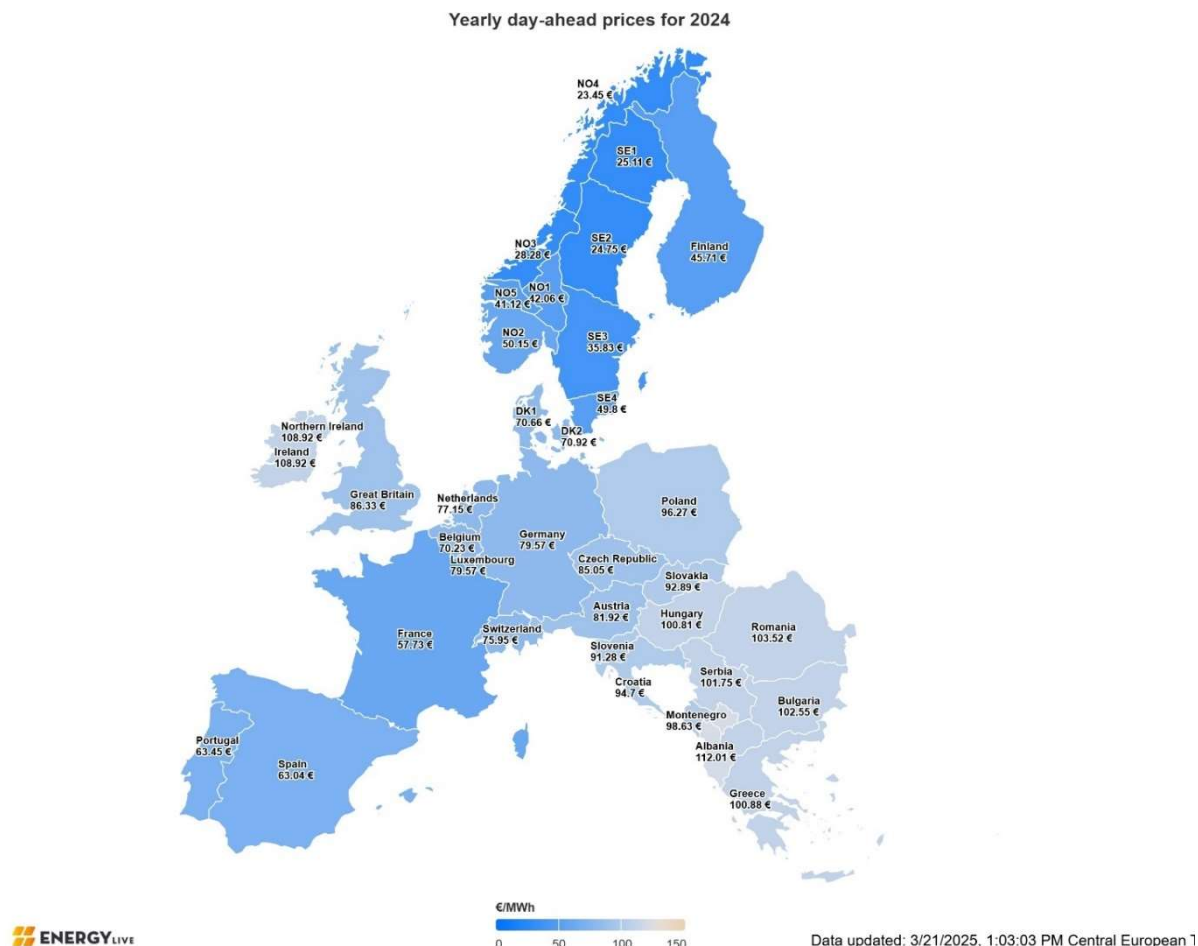
** данните за реализираните междусистемни физически потоци за 2024г. представляват обобщение на почасовата информация за междусистемните физически потоци от сайта на ЕО ЕАД

През 2024 г. ЕО продължава активното си участие в работната група на ENTSO-E, като най-приоритетна задача към момента е подпомагане процеса на създаване на новите региони за изчисляване на капацитет, приложими и за Енергийната Общност (Capacity Calculation Regions - CCRs). Групата оценява различните алтернативни опции за конфигуриране на регионите за изчисляване на капацитет, постъпили от ОПС. Обсъждат се 4 предложения, като ЕО изрази становище по всяко от тях. ЕО предложи вариант за своите граници, който допълва предложението на IPTO, както и допълнението от румънския оператор – Transelectrica, който също представи своето виждане за конфигуриране на региона, а именно, всички външни граници да са част от SEE CCR. Сръбският ОПС – EMS изрази официална подкрепа за опцията, при която техните граници се включват към CORE CCR. Предвид политическата ситуация и невъзможността към момента да се постигне единодушие по отношение конфигурацията на регионите на техническо ниво, експертните разговори се преустановяват временно. За изясняване на гледните точки, отчитане на резултатите към момента и оценяване на бъдещия подход, ENTSO-E отправи покана за организиране на официална физическа среща в Брюксел през октомври 2024 г. Към настоящия момент темата за конфигуриране на регионите за изчисляване на капацитет в Югоизточна Европа е изключително актуална и е предмет на обсъждане на семинари, организирани от Пазарните Обединения, ЕК, ENTSO-E, ACER, Market Coupling TSOs, Енергийната общност (EnC) и граничните ОПС на международни, регионални и местни форуми и дискусии.

2.1.12. Регионални пазари на едро

След военните действия в Украйна и осъзнатата енергийна зависимост на страните членки на ЕС към руските енергийни ресурси, последва преразглеждане и

преструктуриране на енергийните стратегии на страните членки, свързани с диверсификация на доставките на енергийни ресурси, което доведе до ефективен резултат, свързан с драстично оптимизиране цените на енергията и съпътстващите я продукти, като емисии, петрол и природен газ. За изминалата 2024г. TTF е бил в диапазон от 23,20€ до 49,50€, а емисиите в диапазон от 53,10 €/t до 81,10 €/t. От представената фигура по-долу се виждат средните годишни цени на електрическата енергия за 2024г. на ликвидните европейски борсови платформи „ден напред“ по страни, както следва:

Фигура 3 - Източник: <https://www.energylive>

2.1.13. Конкурентен анализ

Конкуренти на Дружеството на пазара на електроенергия, търгувана по свободно договорени цени се явяват:

- Лицензираните търговци на електроенергия;
- Крайния снабдител за съответната територия, който доставя електрическа енергия на регулирани цени;
- Лицензираните търговци на крайните снабдители за съответната територия;
- Производителите на електроенергия, които свободно могат да обявят за продажба произведените от тях количества на платформите на БНЕБ ЕАД.

Към днешна дата общият брой на притежателите на лицензии за търговия с електрическа енергия надхвърля 100 бр., като само около 20 имат статус „активен“ търговец т.е. имат сключени реални сделки с електрическа енергия. Информацията относно участниците на пазара се поддържа от Електроенергийния системен оператор. При анализ на участниците на свободния пазар може да се направи заключението, че 25% от участниците са представители на големи чуждестранни компании, които проявяват интерес предимно към транзитирането на електроенергия през територията на Р. България и участието в търгове за трансгранични права за пренос на електроенергия. Около 25% от участниците на пазара, макар и да са със статус „активен“ в регистъра на търговските участници, не упражняват постоянно лицензионната си дейност, т.е. нямат свое портфолио от клиенти и доставчици, а сключват сделки за конкретни доставки и за кратки срокове от 1 до 2 месеца. Около 20 на сто от търговците купуват електроенергия за да запазват собствените си обекти, което от своя страна допълнително намалява конкуренцията между търговците на свободния пазар на електроенергия в България.

В тази връзка, броят на дружествата с които реално би се конкурирало „НОМАД ЕНЕРДЖИ КЪМПАНИ“ ЕООД се свежда до около 15 - 20 компании. Това е относително малък брой конкуренти с оглед на факта, че броя на регистрираните на свободния пазар клиенти значително се увеличава през последните години.

С получаването на лицензия за „търговия с електрическа енергия“ с включени права на координатор на стандартна и комбинирана балансираща група, дружеството е напълно конкурентно на другите търговци / доставчици на електрическа енергия до клиенти на средно и ниско напрежение, които в повечето случаи са непреки членове на дадена балансираща група и могат да получават електрическа енергия само и единствено от техният координатор.

Също така се наблюдава агресивно конкурентно поведение от страна на крайните снабдителите, тъй като с излизането на потребители на свободния пазар обема от продажби, който реализира съответния обществен снабдител ще намалее почти реципрочно. Съществуват и други стопански организации, които заемат част от пазара (доставка на електрическа енергия за отопление). Това са Топлофикационните дружества, фирми за доставка на твърди горива и газ, петролни продукти и други.

Що се отнася до търговията с електроенергия в регионален аспект дружеството би следвало да среща конкуренция основно в лицето на големите компании с дългогодишен опит и утвърдени позиции в областта. „НОМАД ЕНЕРДЖИ КЪМПАНИ“ ЕООД възнамерява да установи контакти и създаде добри бизнес отношения с партньори в региона, с които да си сътрудничи. Бъдещата политиката на дружеството относно осъществяване на трансгранична търговия ще бъде изцяло насочена в защита на националните интереси.

Всички търговци и производители на свободния пазар на ел. енергия биха могли да бъдат разгледани като потенциални конкуренти на дружеството, от позицията му не само на купувач, но и на продавач на ел. енергия. Компанията няма притеснения за функционирането си на свободния пазар на ел. енергия, тъй като планира да води умерена и балансирана ценова политика, основана на експертен анализ на пазара и експертните възможности на екипа, като проучва и избира внимателно контрагентите, с които партнира.

2.1.14. Конкурентна среда в условията на световна политическа нестабилност

Конкурентната среда за дружество в България, занимаващо се с търговия на електрическа енергия и природен газ, претърпя значителни промени от началото на пандемията от COVID-19 до днес, повлияна от глобалната политическа нестабилност и геополитически конфликти.

След началото на войната в Украйна през 2022 г., цените на електроенергията в Европа рязко се повишиха, главно поради ограничените доставки на природен газ от Русия, който е ключов ресурс за производството на електроенергия. Въпреки това, през 2023 г. и 2024 г. се наблюдава стабилизиране и дори намаление на цените, благодарение на значителния ръст в производството на енергия от възобновяеми източници (ВЕИ). През първите 11 месеца на 2023 г., делът на ВЕИ в енергийния микс на Европа достигна 59,3%, което допринесе за понижаване на цените до нивата отпреди конфликта в Украйна. След началото на войната в Украйна, доставките на природен газ от Русия към Европа бяха значително намалени, което доведе до рязко поскъпване на суровината. В отговор, европейските страни предприеха мерки за диверсификация на доставките, включително увеличен внос на втечнен природен газ (LNG) от други региони и засилено използване на ВЕИ. Тези усилия, съчетани с намалено търсене поради икономически фактори, допринесоха за стабилизиране на цените на газа през 2023 г. и 2024 г.

Влияние на геополитическите конфликти със сигурност оказва влияние върху пазарното поведение и търговски позиции на бизнеса. За българските компании, занимаващи се с търговия на електрическа енергия и природен газ, тези геополитически събития създават както предизвикателства, така и възможности. Нестабилността на цените изискваше гъвкавост и адаптивност в търговските стратегии. Увеличеното производство на ВЕИ в Европа отвори нови възможности за диверсификация на портфолиото и намаляване на зависимостта от изкопаеми горива. В същото време, компаниите трябваше да се справят с несигурността на пазарите и да разработят стратегии за управление на риска в условията на глобална политическа нестабилност.

В заключение, от периода на COVID-19 до днес, енергийният сектор в България и Европа претърпя значителни промени, повлияни от глобални събития и конфликти. Компаниите в този сектор трябваше да се адаптират към новите реалности, като търсят иновативни решения и диверсифицират източниците си на енергия, за да останат конкурентоспособни в динамична среда

2024 г. може да се обобщи, като годината, в която преразгледаните и реструктурирани енергийните стратегии на страните членки, свързани с диверсификация на доставките на енергийни ресурси дадоха ефективен резултат и доведоха до драстично оптимизиране цените на енергията и съпътстващите я продукти.

2.2. СЪСТОЯНИЕ И РАЗВИТИЕ НА ПАЗАРА НА ПРИРОДЕН ГАЗ

Либерализацията на пазара на природен газ в България е с много кратка история, за да бъдат направени сериозни изводи за отминалата 2024 г., както и да бъдат изготвени адекватни прогнози за развитието на цените на природния газ. Положителна тенденция е, че през изминалата година "Булгартрансгаз" увеличи участието си в дългосрочните

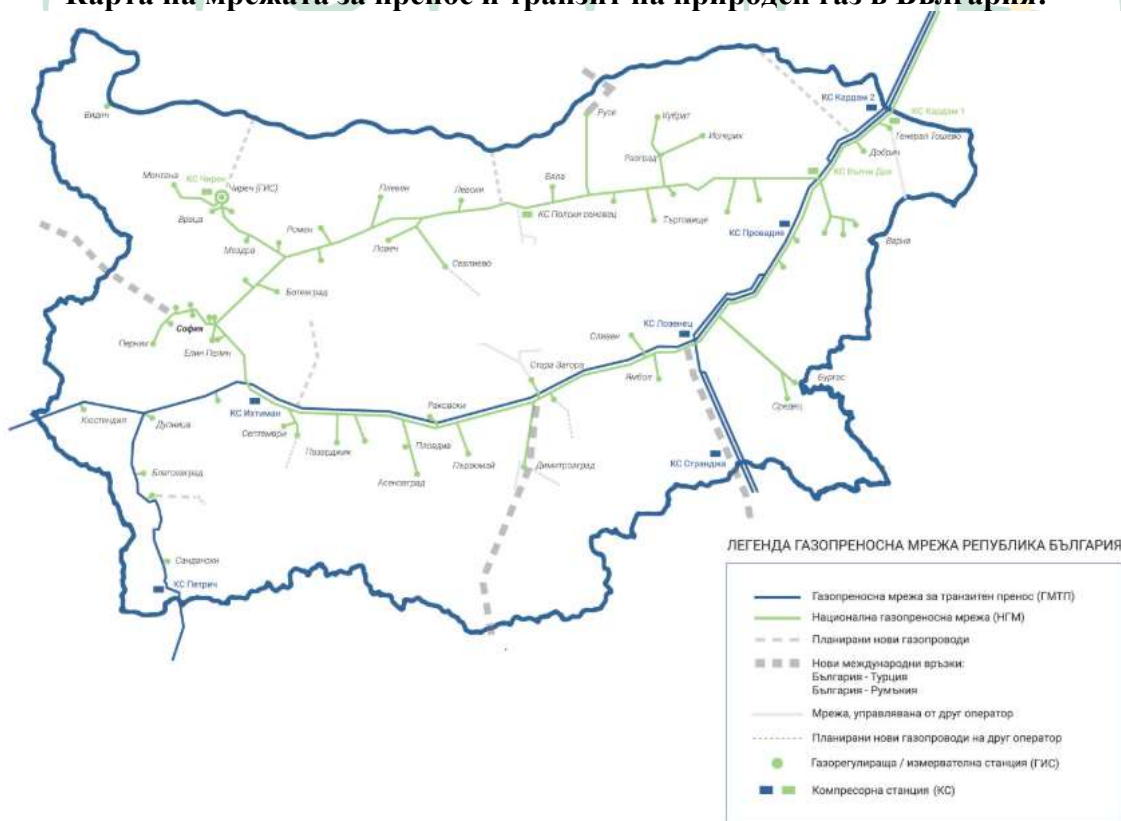
сегменти, което би означавало осигуряване на достатъчни количества за търгуване. Несигурността на пазара на природен газ остава, и тя ще продължи докато трайно не се установи икономическата активност отпреди кризата с коронавируса.

От септември 2024г. дружеството притежава лицензия за търговия с природен газ с номер № Л-772-15/05.09.2024 г., издаден от Комисията за Енергийно и Водно Регулиране със срок на действие 10 години, като към момента дружеството изгражда интегрирана енергийна стратегия и все още не е започнало активно да търгува с природен газ. След получаване на лицензията дружеството е регистрирано и има действащи договори с "Булгартрансгаз" ЕАД - Договор за достъп и пренос на природен газ по газопреносната мрежа на "Булгартрансгаз" ЕАД, Общи условия към договор за достъп и пренос на природен газ по газопреносната мрежа на "Булгартрансгаз" ЕАД, Договор за покупка и продажба на природен газ за балансиране и Договор за ползване на виртуална точка (ВТТ). Към момента е активен член на "Газов хъб Балкан" ЕАД.

„НОМАД ЕНЕРДЖИ КЪМПАНИ“ ЕООД планира в обозримо бъдеще да навлезе и трайно да се установи и на пазара на природен газ като провежда политика на коректност към клиентите и бизнес партньорите си и спазва принципите на лоялната конкуренция. С натрупване на опит и повишаване квалификацията на служителите си дружеството ще разгърне дейността си с увеличаване на броя и вида на предлаганите услуги, която ще позволи заемането на стабилна пазарна позиция.

Съществуващата и планираната газова инфраструктура осигуряват възможност за диверсификация на доставките на природен газ както за България, така и за останалите страни в региона на Югоизточна Европа.

Карта на мрежата за пренос и транзит на природен газ в България:

Основните входни и изходни точки от газопреносната система са:

- Точка на междусистемно свързване (IP) Негру Вода 1/Кардам
- Точка на междусистемно свързване (IP) Негру Вода 2, 3/
- Точка на междусистемно свързване (IP) Кулата/Сидирокастро
- Точка на междусистемно свързване (IP) Странджа/Малкочлар
- Точка на междусистемно свързване (IP) Странджа 2/Малкочлар
- Точка на междусистемно свързване (IP) Киреево/Зайчар
- Точка на междусистемно свързване (IP) Кюстендил/
- Точка на междусистемно свързване (IP) Русе/Гюргево
- Точка на междусистемно свързване (IP) Стара Загора
- Точка на междусистемно свързване (IP) Калотина/Димитровград
- ГИС Галата
- ГИС Долни Дъбник
- ГИС Чирен

Потреблението на природен газ в България през 2023 г. е 26 303 GWh, като отбелязва спад от около 7% спрямо потреблението през 2022 г. (28 203 GWh). Намалението може да бъде характеризирано като временно и се дължи на меките метеорологични условия през зимата, нестабилността на цените на природния газ в световен мащаб, предприетите мерки за ограничаване на потреблението в ЕС по плана REPowerEU и Регламент (ЕС) 2022/1369, както и последствията от пандемията от COVID-19 и войната в Украйна. През 2024 г. и последващите години се очаква постепенно стабилизиране на пазара на природен газ и завръщане към положителни темпове на растеж на потреблението.

По данни от Общия енергиен баланс на НСИ за 2022 г., природният газ има дял от 11,9% в първичното енергийно потребление и 12,7% в крайното потребление на горива и енергия.

Делът на природния газ в енергийния баланс на страната продължава да е по-нисък в сравнение със средните стойности за страните от ЕС, но има потенциал за значителен и устойчив ръст, предвид развиващата се газификация и ролята на природния газ като преходно гориво към нисковъглеродна икономика.

Потреблението на природен газ в България се осигурява в най-голяма степен чрез внос на тръбопроводен газ от Азербайджан и на втечен природен газ от терминалите в региона. Местният добив в страната остава нисък. През 2023 г. около 0,2% от потреблението на природен газ е осигурено от местен добив от находището „Галата“. Делът на вноса на природен газ в България през изминалата година е 99,8%. „Булгартрансгаз“ ЕАД работи активно и последователно за подобряването на междусистемната свързаност чрез повишаване на техническите капацитети за пренос в точките на междусистемно свързване и за осигуряване на възможности за доставки на газ от разнообразни източници, включително LNG. През последните години бяха извършени значителни инвестиции за рехабилитация, модернизация и разширение на българската газопреносна мрежа, които подобриха нивото на междусистемна свързаност, ефективността, надеждността и гъвкавостта на преносната система. Въвеждането в експлоатация на Интерконектора България-Сърбия (IBS) през 2023 г. осигури по нов

маршрут достъп на България до терминала за втечен природен газ в Хърватска, както и до най-големия ликвиден пазар и хранилище в Централна Европа – Баумгартен в Австрия, а на Сърбия – до терминалите за втечен газ в региона. Благодарение на инвестициите и сътрудничеството с газопреносните оператори от региона, са осигурени значителни капацитети за пренос към и от системата на „Булгартрансгаз“ ЕАД по границите с всички съседни държави. Еднопосочен капацитет за пренос е налице само на границата с Р Северна Македония, за която точка на междусистемно свързване IP Кюстендил/Жидилово е единствената входна точка за доставки на природен газ. В резултат, изпълнените проекти допринасят за диверсифициране на източниците на доставка, осигуряване на сигурен достъп до допълнителни количества газ от региона на Централна и Югоизточна Европа и постигане на ликвиден, интегриран и взаимосвързан пазар на природен газ на европейско ниво. „Булгартрансгаз“ ЕАД управлява газопреносната си инфраструктура като единна система с една балансова зона, респективно една Виртуална търговска точка (ВТТ). Наличието на единна балансова зона и една ВТТ осигурява възможност на ползвателите на мрежата и търговците на газ да работят с единно балансово портфолио, с което се избягват рисковете от генериране на положителен дисбаланс в едната балансова зона и отрицателен в другата.

Като трайна тенденция се очаква вносът от разнообразни източници на доставка на тръбопроводен газ и LNG за страната и региона да продължи да нараства. Планът REPowerEU за намаляване на зависимостта на Европейския съюз от руските изкопаеми горива и ускоряване на прехода към чиста енергия налага необходимостта от увеличаване на количествата тръбопроводен газ от каспийския регион и на LNG от алтернативни източници като САЩ, Катар, Египет, Норвегия, Алжир, Нигерия и др. към европейските страни. Терминалите за втечен природен газ ще продължат да играят ключова роля за диверсификация на източниците и повишаване на европейската газова сигурност.

Основни участници на пазара на природен газ в България са: „Булгартрансгаз“ ЕАД – комбиниран газов оператор, лицензиран да осъществява дейностите пренос и съхранение на природен газ; „Ай Си Джи Би“ АД – независим преносен оператор, лицензиран да осъществява дейността пренос на природен газ; „Булгаргаз“ ЕАД – обществен доставчик на природен газ в България, отговорен за осигуряването на доставката на природен газ до крайни снабдители и до лицата, на които е издадена лицензия за производство и пренос на топлинна енергия, при цени и условия, одобрени от КЕВР; Търговци на природен газ – сключват сделки за доставка на природен газ с обществения доставчик, крайните снабдители, клиенти, други търговци на природен газ, добивни предприятия, предприятия за съхранение на природен газ и с комбинирания оператор; „Газов Хъб Балкан“ ЕАД и „Българска енергийна търговска платформа“ АД – оператори на платформи за търговия, осигуряващи търговска среда за организиран борсов пазар за търговия с природен газ на двустранен принцип; Газоразпределителни предприятия – съвместявайки дейността снабдяване с природен газ от краен снабдител с дейността разпределение на природен газ, доставят природен газ до клиенти, присъединени към техните мрежи. Техен ангажимент е изграждането и развитието на газоразпределителните мрежи, в съответствие с одобрени от КЕВР дългосрочни бизнес планове и условия; Небитови клиенти на природен газ, присъединени към газопреносни

мрежи; Битови и небитови клиенти на природен газ, присъединени към газоразпределителни мрежи.

Към газопреносната мрежа на „Булгартрансгаз“ ЕАД са присъединени добивните предприятия и две основни групи клиенти – небитови клиенти и газоразпределителни предприятия. Основни потребители на услугите по пренос на природен газ в страната са общественият доставчик „Булгаргаз“ ЕАД, търговски дружества от сектори „Енергетика“ и „Химия“, крайни снабдители, както и други ползватели на газопреносната мрежа и търговци на природен газ. Дейностите по „разпределение на природен газ“ и „снабдяване с природен газ от крайни снабдители“ на клиенти, присъединени към разпределителните мрежи, се извършват от регионални и локални газоразпределителни предприятия, работещи в условията на лицензионен режим и ценова регулация. С най-голям пазарен дял са „Овергаз Мрежи“ АД, следван от „Аресгаз“ АД, „Ситигаз България“ ЕАД и др.

Делът на битовото газоснабдяване в страната все още е по-нисък в сравнение с държавите от ЕС, но с тенденция към непрекъснато увеличаване. На национално ниво се изпълняват програми за насърчаване на битовата газификация и продължава развитието на инфраструктурата за разпределение на природен газ.

В различен стадий на реализация са дейности за повишаване на степента на либерализацията, ликвидността и диверсификацията на националния газов пазар. Платформата за търговия на „Газов хъб Балкан“ ЕАД (ГХБ) започна работа в края на 2019 г. и към м. февруари 2024 г. като участници са регистрирани 93 компании.

Основна цел на дейността на ГХБ е създаването на ликвиден, прозрачен, надежден, стабилен и единен регионален газов пазар, в пълно съответствие с енергийните и финансови български и европейски регулации. Дружеството притежава лицензия за извършване на дейността „организиране на борсов пазар на природен газ № Л-532-11 от 25.03.2021 г.

В резултат от дейността на „Газов Хъб Балкан“ ЕАД през последните четири години значително беше повишена ликвидността на газовия пазар в страната и бяха въведени практиките на борсова търговия и нарастваща роля и дял на спот пазара (в рамките на деня и за ден напред).

Важен фактор за повишената ликвидност е броят и активността на членовете на ГХБ. Голяма част от тях са водещи български компании в областта на търговията с природен газ. Около 41% от членовете на пазара на ГХБ са чуждестранни компании, като в списъка с членове присъстват водещи европейски търговци, опериращи на единният ЕС пазар за газ. Значима част от чуждестранните клиенти са от съседните на България членки на ЕС – Гърция и Румъния, както и от други държави в Югоизточна и централна Европа.

Устойчивата трансгранична газопреносна система е основният стълб за сигурността на доставките на газ в ЕС. България има стратегическо географско местоположение, добре развита газова инфраструктура с високо ниво на междусистемна свързаност и значителен капацитет. С изпълнението на вече реализираните и на планираните нови проекти, страната развива потенциала си да е все по-значим фактор за осигуряването на енергийната сигурност и диверсификация на източниците и маршрутите за доставка на природен газ за региона.

С реализацията на мащабните проекти в региона за развитие на газопреносната инфраструктура, повишаване на капацитетите за съхранение на газ, повишаване на капацитетите за пренос в точките на междусистемно свързване, развитието на нови LNG терминали, както и потенциала на регионалния и местния добив, се очаква повишаване на потреблението на природен газ в страната и региона в условията на висока конкуренция и ликвидни пазари. Подобряването на междусистемната свързаност в региона и осигурените алтернативни маршрути на доставка ще подпомогнат енергийните потребители да се възползват от възможностите на „Газов хъб Балкан“ ЕАД и значимите нови инфраструктурни проекти. От своя страна това ще допринесе за повишаването на енергийната сигурност, диверсификацията по отношение източниците на доставка и постигането на пазарна интеграция на държавите в региона. Прегледът на пазарите на природен газ в съседните страни очертава основните тенденции за развитие в условията на диверсификация и все по-осезаема ценова конкуренция.

Прогнозата за потреблението на природен газ в България и очакваните пикови дневни нива на търсене през зимните месеци, е представена на графиките:

Таблица 5 - Източник: Десетгодишен план за развитие на мрежите на „Булгартрансгаз“ ЕАД за периода 2024–2033г.

Прогнозата за източниците за задоволяване на търсенето на природен газ в страната за периода 2024-2028 г. е представена на графиката:

Таблица 6 - Източник: Десетгодишен план за развитие на мрежите на „Булгартрансгаз“ ЕАД за периода 2024–2033г.

Либерализацията на пазара на природен газ в България е с много кратка история, за да бъдат направени сериозни изводи за отминалата 2024 г., както и да бъдат изготвени адекватни прогнози за развитието на цените на природния газ. Положителна тенденция е, че през изминалата година „Булгартрансгаз“ увеличи участието си в дългосрочните сегменти, което би означавало осигуряване на достатъчни количества за търгуване. Несигурността на пазара на природен газ остава, и тя ще продължи докато трайно не се установи икономическата активност отпреди кризата с коронавируса.

„НОМАД ЕНЕРДЖИ КЪМПАНИ“ ЕООД планира в обозримо бъдеще да навлезе и трайно да се установи и на пазара на природен газ като провежда политика на коректност към клиентите и бизнес партньорите си и спазва принципите на лоялната конкуренция. С натрупване на опит и повишаване квалификацията на служителите си дружеството ще разгърне дейността си с увеличаване на броя и вида на предлаганите услуги, която ще позволи заемането на стабилна пазарна позиция.

III. ОПИСАНИЕ НА ДЕЙНОСТТА

3.1. ЛИЦЕНЗИРАНЕ НА ДЕЙНОСТТА ТЪРГОВИЯ С ЕЛЕКТРИЧЕСКА ЕНЕРГИЯ И ТЪРГОВИЯ С ПРИРОДЕН ГАЗ

Основните правни документи, които регламентират извършването на тези дейност са:

- Закон за енергетиката

- Правила за търговия с електрическа енергия
- Правила за търговия с природен газ
- Правила за условията и реда за достъп до електропреносната и електроразпределителните мрежи
- Правила за предоставяне на достъп до газопреносните и/или газоразпределителните мрежи, за достъп до съоръженията за съхранение на природен газ
- Правила за управление на газопреносните мрежи
- Наредба № 3 от 21 март 2013 г. за лицензиране на дейностите в енергетиката.

Дейността търговия с електроенергия и търговия с природен газ, както всяка друга търговска дейност, се характеризира с покупка и продажба на конкретен продукт или услуга в случая – електроенергия и природен газ.

Екипът на „НОМАД ЕНЕРДЖИ КЪМПАНИ“ ЕООД цели успешно извършване на дейността „търговия с електрическа енергия“ и „търговия с природен газ“ както на вътрешния пазар така и в Региона.

3.2. НЕОБХОДИМА МАТЕРИАЛНА БАЗА И РЕСУРСИ

За нормалното и ефективно извършване на дейността „търговия с електрическа енергия и координатор на стандартна и комбинирана балансираща група“ е необходимо следното:

- Обзаведен и оборудван офис;
- Подходящи хардуерни конфигурации за всяко работно място;
- Софтуерни продукти - счетоводен, правен и технически.

3.2.1. Материални активи

Лицензионната дейност „търговия с електрическа енергия и координатор на стандартна и комбинирана балансираща група“ както и лицензионната дейност „търговия с природен газ“ се осъществява от централен офис, нает под наем, намиращ се в гр. София, бул. Димитър Петков 69, както и допълнително нает офис, който се ползва за нуждите на кореспонденция и връзка с клиенти, намиращ се в гр. София, бул. „Ген. Николай Г. Столетов“ №11.

3.2.2. Човешки ресурси

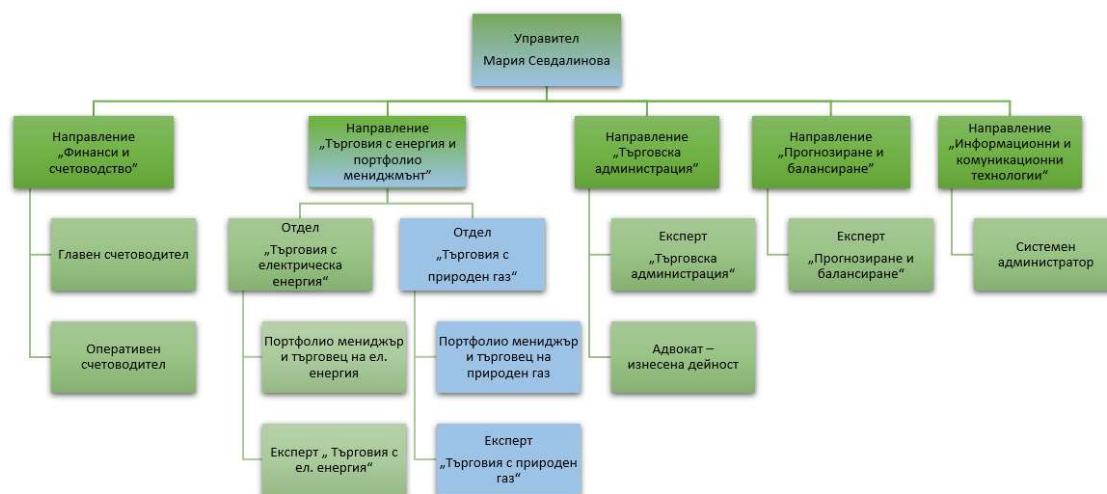
В този раздел са включени организационната структура на дружеството, обслужваща дейността „търговия с електрическа енергия и дейността координатор на стандартна и комбинирана балансираща група“, както и дейността „търговия с природен газ“, квалификацията на управленския и оперативен персонал.

3.2.2.1. Организационна структура

Организационната структура, описание на квалификацията и числеността на персонала на „НОМАД ЕНЕРДЖИ КЪМПАНИ“ ЕООД, който упражнява дейността

„търговия с електрическа енергия и координатор на стандартна и комбинирана балансираща група“, както и дейността „търговия с природен газ“ са както следва:

- Управител
- Направление „Финанси и счетоводство“
- Направление „Търговия с енергия и портфолио мениджмънт“
- Направление „Прогнозиране и балансиране“
- Направление „Търговска администрация“
- Адвокат
- Направление „Информационни и комуникационни технологии“

Фигура. 4 Организационна структура

Към момента „Номад Енерджи Къмпани“ ЕООД е натрупал богат опит в търговията с електрическа енергия, като за постигане на своите цели за изпълняване на лицензионната дейност „търговия с природен газ“ дружеството ще разчита на квалифицирани специалисти. Във връзка с лицензионната дейност „търговия с природен газ“ дружеството предвижда в началото да използва част от наличния управленски и експертен персонал за упражняване на дейността „търговия с природен газ“ като в процеса на развиване на дейността планира да обособи отдел, който ще се специализира в търговията с природен газ (оцветен в синьо).

3.2.2.2. Подробно описание на функциите и дейността на направленията на дружеството

Извършване на дейност „търговия с електрическа енергия и координатор на стандартна и комбинирана балансираща група“, както и дейността „търговия с природен газ“ дружеството структурира изпълнението им по следните специализирани направления:

Направление „Финанси и счетоводство“ – организиране и осъществяване на предварителен, текущ и последващ вътрешен финансов контрол по спазването на финансовата и платежната дисциплина, оформяне на първични и официални счетоводни документи, извършване на инвентаризации и отразяване на резултатите от тях. Организиране и осъществяване на счетоводната отчетност на счетоводните операции и осигуряване на своевременно отразяване в счетоводството на всички стопански операции.

Направление „Търговска администрация“ – администриране на дейностите, свързани с търговията с електрическа енергия и балансиращата група и търговията с природен газ - администриране на търговската дейност, администриране на продажбите на електрическа енергия и природен газ, управление на договори, свързани с търговия на електрическа енергия и природен газ, анализ и проследяване на държавна регулация и лицензионен режим относно търговия с ел. енергия и природен газ, докладване на търговски сделки съгласно РЕМИТ, управление на взаимоотношение с институции, енергийна ефективност и постигане на индикативни цели, поддържането и надграждането на фирмените стандарти и процеси за търговия с ел. енергия и природен газ и др.

„Адвокат“ – дейността е изнесена и е част от направление „Търговска администрация“, като предоставя правни съвети относно енергийните регулаторни режими, включително при формирането на цените на енергията; участва в изработването на проекти на договори, свързани с дейността при спазване на българското законодателство; предоставя правни становища, защитава интересите на дружеството.

Направление „Търговия с енергия и портфолио мениджмънт“ – Извършва търговия с електрическа енергия и с природен газ на свободния пазар, предлага стратегия за търговия и извършва фундаментален и технически анализ на пазарите, комуникира ежедневно с производители, търговци, системни и пазарни оператори, привлича нови клиенти – участва в процеса по разширяване на нови пазари, изготвяне на предложения на крайни клиенти, извършва фундаментален и технически анализ на пазарите и предлага стратегия за търговия, изготвя оферти на пазара на електрическа енергия и пазара на природен газ, преносен капацитет, пазар на двустранни договори, подпомага участието на дружеството в тръжни процедури. Мониторинг и анализ на пазара на едро на електрическа енергия и природен газ в България и региона.

Направление „Прогнозиране и балансиране“ – Прогнозиране и балансиране на клиентски товарови профили, от контрагенти/доставчици и управление на балансираща група, контролиране и подпомагане информационното обслужване на клиентите на фирмата, проверяване, обработване и въвеждане на данни от измерванията; изготвяне на справки и отчети за всички операции по прогнозирането и балансирането на електрическа енергия; ежедневна комуникация с производители, търговци, системни и пазарни оператори, клиенти, контрагенти и пр. във връзка с прогнозирането и регистрирането на графици; изчисляване на небаланси спрямо прогнозирано и реално консумирано количество електрическа енергия на клиенти; изготвяне на прогнозни графици за потреблението и производството на членовете в балансиращата група

„Системен администратор“ – дейността е изнесена и е част от направление „Информационни и комуникационни технологии“ с основна функция поддържане

компютърните и информационните системи, поддръжка на компютърните информационни мрежи и съоръжения; извършване на ремонтни работи на компютърната техника и мрежата; контрол на състоянието на компютърната техника и мрежата и др.

3.2.2.3. Числен състав и данни за персонала

За постигане на своите цели дружеството ще разчита на квалифицирани специалисти в съответните области. Дейността „търговия с електрическа енергия и координатор на стандартна и комбинирана балансираща група“ и дейността „търговия с природен газ“ се извършва от 29 служители, както следва: Управител, счетоводител, експерти „Търговия с ел. енергия“ и експерти „Търговия с природен газ“, експерти „Търговска администрация“, експерти „Прогнозиране и балансиране“ За юридически, и ИКТ услуги дейността ще бъде изнесена, съответно в областта на юридическите услуги - 1 бр. адвокат, и в областта на ИКТ – 1 бр. системен администратор.

3.3. ТЕХНИЧЕСКА ОСИГУРЕНOST И ИНФОРМАЦИОННО ОБСЛУЖВАНЕ

Информационното обслужване на дейността „търговия с електрическа енергия“ и „Координатор на стандартна и комбинирана балансираща група“, както и за дейността „търговия с природен газ“ налага дружеството да разполага със средства за комуникация и информационен обмен, както и с подходящи хардуерни и софтуерни конфигурации. В този раздел са представени средствата за обмен на информация, хардуерните конфигурации и софтуерни продукти с които разполага „НОМАД ЕНЕРДЖИ КЪМПАНИ“ ЕООД. Дружеството има изградена компютърна мрежа, системен и приложен софтуер за извършване на информационното обслужване на дейностите, свързани с търговия на електрическа енергия и търговията с природен газ.

Осигурена е денонощна интернет свързаност, както и техническа поддръжка. На този пощенски сървър, се извършва проверка за вируси, опасни макроси и нежелана рекламна поща (спам).

Сървърите са снабдени с непрекъсващ токов източник (UPS), за да може да функционират нормално дори и при прекъсване на ел. захранването.

За електронен обмен на данни всички работни места в локалната мрежа на „НОМАД ЕНЕРДЖИ КЪМПАНИ“ ЕООД имат достъп до Интернет.

За нуждите на електронната търговия на ел. енергия и търговията с природен газ е разкрит официален имейл адрес office@nec.bg.

IV. ФИНАНСОВИ ПОКАЗАТЕЛИ

4.1. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Основните цели, които дружеството си поставя са свързани с развитието на успешен бизнес посредством извършването на дейност търговията с електрическа енергия и като координатор на стандартна и комбинирана балансираща група.

За периода 01.01.2024 – 31.12.2024 г. Дружеството е реализирало приходи от продажба на стоки в размер на 1 094 170 хил. лв.

Табл. 4 Отчетни резултати от дейността на дружеството

Показатели	Мярка	Отчетни данни			
		2021	2022	2023	2024
Приходи от продажба на електрическа енергия	хил. лв.	679 040	2 706 572	1 043 312	1 094 170
Разходи за закупена електрическа енергия	хил. лв.	599 578	2 410 797	993 601	1 016 044
Брутна печалба от дейността търговия с ел. енергия	хил. лв.	79 462	295 775	49 711	78 126
Електрическа енергия	МВтч.	3 114 933	5 442 353	3 753 651	4 194 097

V. ОСНОВНИ РИСКОВЕ И НЕСИГУРНОСТИ, ПРЕД КОИТО Е ИЗПРАВЕНО „НОМАД ЕНЕРДЖИ КЪМПАНИ” ЕООД

Дейността на всяко едно дружество е изложена на определени рискове, които оказват въздействие върху резултатите му. Рисковете, на които е изложена дейността на дружеството, са разгледани по-долу.

- Лихвен риск

Лихвеният риск е свързан с възможността лихвените равнища, при които емитентът финансира своята дейност, да се увеличат и в резултат на това нетните доходи на компанията да намалее. Макар лихвеният риск да е част от риска, свързан с макросредата поради това, че основна предпоставка за промяна в лихвените равнища е промяна в макроикономическото състояние като цяло, компанията може да предприеме мерки за намаляване на влиянието на евентуално повишаване на лихвените равнища. „НОМАД ЕНЕРДЖИ КЪМПАНИ” ЕООД управлява лихвения риск посредством балансирано използване на различни източници на финансиране.

- Бизнес риск

Бизнес рискът или още наречен отраслов риск, е свързан със състоянието и тенденциите в развитието на отрасъла. Бизнес рискът се определя от особеностите на отрасловите суровини и материали, конкуренцията в сектора, наличието и цената на специалистите, еластичността на търсенето на продукцията, достъпа до финансиране, технологиите и рентабилността на сектора.

Секторът, в който оперира „НОМАД ЕНЕРДЖИ КЪМПАНИ ” ЕООД е енергетиката. За тази индустрия е характерна по-малка цикличност в сравнение с други отрасли на икономиката. Въпреки това на сектора се отразява промяната в покупателната способност на населението, която беше понижена в последните години в следствие на кризата. Извършващото се реструктуриране на икономиката през последните години,

повишаването на енергийната ефективност и световната финансова криза доведоха до тенденция за намаляване на потреблението на електроенергия.

ИНФОРМАЦИЯ ЗА УЧАСТИЕ НА ЧЛЕНОВЕТЕ НА УПРАВИТЕЛНИЯ СЪВЕТ В УПРАВЛЕНИЕТО НА ДРУГИ ДРУЖЕСТВА

Към 31.12.2024 г. управителя на дружеството не извършват друга дейност и не участват в дружества с които Дружеството има сделки.

ДОПЪЛНИТЕЛНА ИНФОРМАЦИЯ

Информация в стойностно и количествено изражение относно основите категории стоки, продукти и/или услуги, с посочване на техния дял в приходите от продажби на дружеството като цяло и промените, настъпили през отчетната финансова година.

Приходите на дружеството се формират основно от продажба на електрическа енергия на вътрешен и външен пазар.

Основни клиенти на дружеството с дял надхвърлящ 10% от общия обем на постъпленията от продажби:

Клиент	Дял
БНЕБ ЕАД	32.55%
ТИБИЕЛ ЕООД (Ел енергия и Квоти CO2)	14.74%
HOLDING SLOVENSKE ELEKTRARNE D.O.O.	11.50%
EUROPEAN COMMODITY CLEARING AG	5.70%
МИНИ МАРИЦА ИЗТОК ЕАД	4.11%

Основни доставчици :

Доставчик	Дял
ТЕЦ БОБОВ ДОЛ АД	25.00%
АКТИВ ЕНЕРДЖИ КОРПОРЕЙШЪН ЕООД	14.70 %
БНЕБ ЕАД	14.51 %
Stonex Financial LTD (Квоти CO2)	10.37 %
EUROPEAN COMMODITY CLEARING LUXEMBURG S.AR.L	9.99 %

През юли 2023 година се сключи договор за покупка на ел. енергия с ТЕЦ „БОБОВ ДОЛ“ ЕАД на единична цена в лв./МВтч. , която се определя на месечна база в зависимост от регулаторната рамка и пазарните условия.

Дружеството не е публикувало прогнозни резултати за 2024 г.

Информация за основните характеристики на прилаганите от дружеството в процеса на изготвяне на финансовите отчети система за вътрешен контрол и система за управление на риска.

В дружеството има утвърдена практика за периодичен анализ и обсъждане на текущите финансови резултати от дейността, с оглед осигуряване на изпълнение на бизнес-програмите и прецизен анализ на възможностите за осъществяване на бъдещи инвестиционни проекти.

Външния одит на дружеството се извършва от регистрирано одиторско дружество ЕКОВИС ОДИТ БЪЛГАРИЯ ООД.

Факти и обстоятелства, подлежащи на разкриване относно финансовото състояние за 2024 г.

Информация за промяна на лицата, упражняващи контрол върху дружеството.

С дата 08.06.2021 г. дяловете са собственост на ЮЛ „Номад Енерджи Трейдинг“ ЕООД.

Информация за откриване на производство по несъстоятелност за дружеството или за негово дъщерно дружество и всички съществени етапи, свързани с производството.

Няма такива.

Информация за сключване или изпълнение на съществени сделки. Както и сделки, които са извън обичайната му дейност или съществено се отклоняват от пазарните условия.

Няма такива.

Решение за сключване, прекратяване и разваляне на договор за съвместно предприятие.

Няма такива.

Промяна на одиторите на дружеството и причини за промяната.

През периода е избран одитор на дружеството за одитор на дружеството е избран Ековис одит България ООД с отговорен одитор Георги Тренчев.

Образуване или прекратяване на съдебно или арбитражно дело, отнасящо се до задължения или вземания на дружеството или негово дъщерно дружество, с цена на иска най-малко 10 на сто от собствения капитал на дружеството.

Няма такива дела.

Покупка, продажба или учреден залог на дялови участия в търговски дружества от емитента или негово дъщерно дружество.

Няма такова.

Информация за сделки, извънбалансов характер които да са с съществени за Дружеството.

Няма такива.

Други обстоятелства, които дружеството счита, че биха могли да бъдат от значение за инвеститорите при вземането на решение да придобият, да продадат или да продължат да притежават публично предлаганите ценни книжа.

Няма друга съществена информация, извън тази посочена в Доклада за дейността за 2024 г.

УПРАВИТЕЛ:

МАРИЯ СЕВДАЛИНОВА

